M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

Navrhovateľ:

SLOVENSKÁ SPRÁVA CIEST

Slovenská správa ciest
Dúbravská cesta 1152/3

Zhotoviteľ:

ENVICONSULT

ENVICONSULT spol. s r.o.,
Obežná 7, 010 08 Žilina

Objednávateľ:

CivEN
STATICS / DESIGN

CivEN s.r.o.
Centrum I. 28/61,
Dubnica nad Váhom 018 41

September 2024

OBSAH

I. Údaje o navrhovateľovi 4

1. NÁZOV 4
2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO 4
3. SÍDLO 4
4. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA 4
5. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENEJ OSOBY PRE POSKYTOVANIE RELEVANTNÝCH INFORMÁCIÍ O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO KONZULTÁCIE 4

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti 5

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti 6

1. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 6
2. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA 7
   - 2.1 ÚČEL NAVRHOVANEJ STAVBY 7
   - 2.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 7
   - 2.3 POŽIADAVKY NA VSTUPY 9
   - 2.4 ÚDAJE O VÝSTUPOCH 10
3. PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ 12
4. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV 12
5. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE 13
6. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ 13
   - 6.1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA 13
   - 6.2 KRAJINA 17
   - 6.3 OBYVATEĽSTVO A JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA 18

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych vplyvov 20

1 VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO 20
2 VPLYVY NA HORNINOVÉ PROSTREDIE A RELIÉF 23
3 VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY 23
4 VPLYVY NA OVZDUŠIE 23
5 VPLYVY NA VODNÉ POMERY 24
   - 5.1 VPLYVY NA POVRCHOVÉ VODY 24
   - 5.2 VPLYVY NA PODZEMNÚ VODU 24

6 VPLYVY NA PÔDU 25
7 VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY 26
8 VPLYVY NA KRAJINU - ŠTRUKTÚRU A VYUŽÍVANIE KRAJINY, KRAJINNÝ OBRAZ 27
9 VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A ICH OCHRANNÉ PÁSMA 27
10 VPLYVY NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY 28
11 VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME 28
12 VPLYVY NA KULTÚRNE PAMIATKY A ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY 29
13 KUMULATÍVNE A SYNERGICKÉ VPLYVY 29
14 SUMÁRNE ZHODNOTENIE VPLYVOV ZMIEN NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 29

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie 32

1 ÚČEL PROJEKTU 32
2 STRUČNÝ POPIS TECHNICKÉHO RIEŠENIA 32
3 CHARAKTERISTIKA OVPLYVNENEJ OBLASTI 34
4 HODNOTENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA, ZA PREDPOKLADU NEIMPLEMENTOVANIA INVESTÍCIE 34
5 SÚLAD NAVRHOVANEJ ZMENY ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU 35
6 SUMARIZÁCIA VPLYVOV VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH 35

7 ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA 38

VI. Prílohy 39

1. INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA 39
2. MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV S OZNAČENÍM UMIESTNENIA ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ OBCI A VO VZŤAHU K OKOLITEJ ZÁSTAVBE 39
3. DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 39

VII. Dátum spracovania 40

VIII. spracovateľ oznámenia 40

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa 40

PRÍLOHY

1. Mapa širších vzťahov

ZOZNAM SKRATIEK

DSPRS - dokumentácia na stavebné povolenie a realizáciu stavby
CHVÚ - chránené vtáčie územie
EIA - posudzovanie vplyvov na životné prostredie (Environmental Impact Assessment)
k. ú. - katastrálne územie
ÚPD - územnoplánovacia dokumentácia
SO - stavebný objekt
SSC - Slovenská správa ciest
ÚEV - územie európskeho významu
ÚSES - územný systém ekologickej stability

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV

Slovenská správa ciest

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

00003328

3. SÍDLO

Dúbravská cesta 1152/3, 841 04 Bratislava

4. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Mgr. Norbert Polievka, MA., generálny riaditeľ

Slovenská správa ciest
Dúbravská cesta 1152/3, 841 04 Bratislava
Tel: 02/50 255 111
e-mail: ssc@ssc.sk

5. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENEJ OSOBY PRE POSKYTOVANIE RELEVANTNÝCH INFORMÁCIÍ O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO KONZULTÁCIE

Ing. Rastislav Pisarčík, námestník úseku investičnej prípravy SSC, IVSC BB

Slovenská správa ciest Investičná výstavba a správa ciest
Skuteckého 32
974 23 Banská Bystrica
Tel: 048/43 43 212, 0911 418 944
e-mail: rastislav.pisarcik@ssc.sk

Miesto na konzultácie:

Slovenská správa ciest Investičná výstavba a správa ciest, Skuteckého 32, 974 23 Banská Bystrica

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Brezno
Dotknuté obce:	Telgárt
Katastrálne územia:	Telgárt (862436)
Parcelné čísla:	C KN: 2505, 2795, 2872, 2932, 4140/2
	E KN: 2472, 2473, 2480, 2481, 2490/1, 2492, 2493, 2494, 2495/1, 2784/1, 2784/2, 2787, 2880, 2881/2, 2882, 2883, 2884/1, 2882, 2883, 2884/1, 2884/2, 2885, 2886, 2887, 2888, 4140/22

Obr. 1 Lokalizácia navrhovanej činnosti

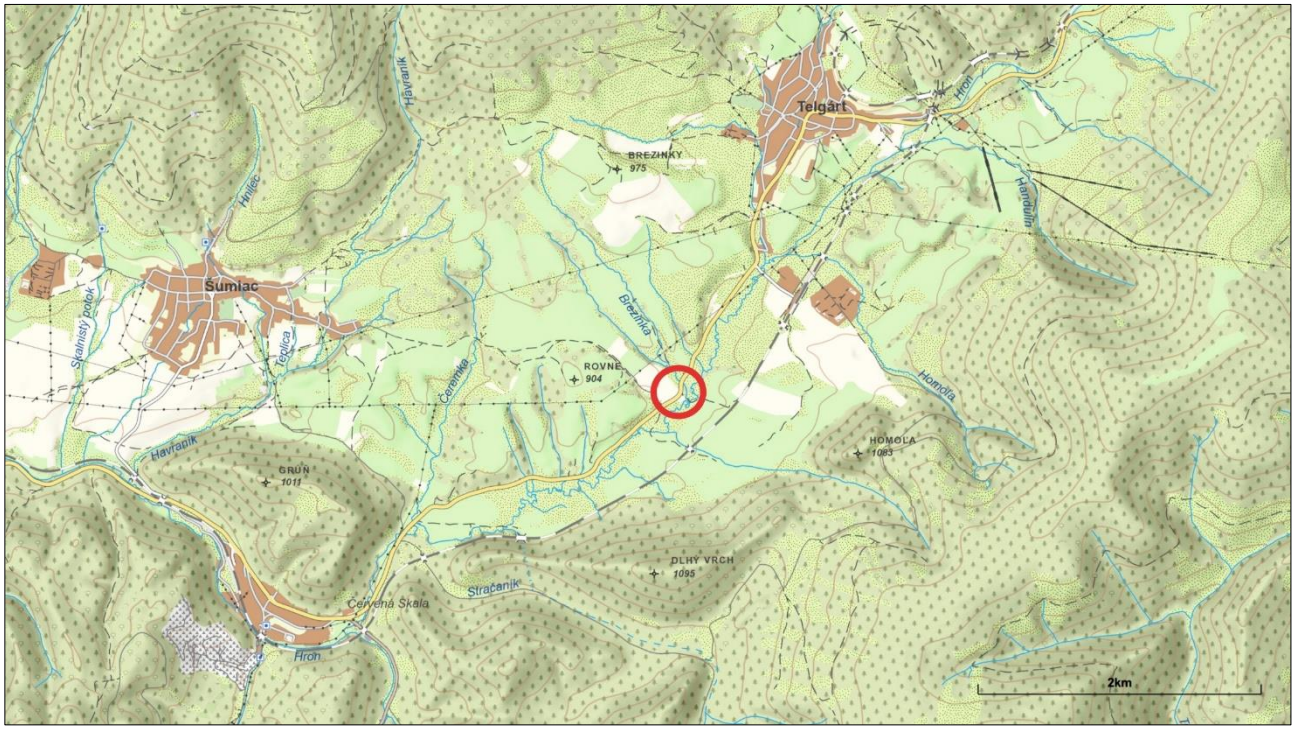

Zdroj: Mapový klient ZBGIS, 2024

2. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

2.1 ÚČEL NAVRHOVANEJ STAVBY

Účelom a cieľom celej stavebnej akcie je zlepšenie stavebno-technického stavu mostného objektu M4056 (ev. č. 66-153), jeho plynulé napojenie na nadväzujúci úsek cesty pred a za mostom a taktiež zvýšenie bezpečnosti a plynulosti premávky v riešenom úseku na komunikácii I/66. Existujúce vedenie cesty I/66 v mieste mosta je z hľadiska súčasne platných noriem a z hľadiska bezpečnosti nevyhovujúce. Z toho dôvodu je nevyhnutná mierna úprava smerového a výškového vedenia trasy cesty I/66.

Posudzovaný mostný objekt ani nadväzujúca cesta I. trieda neboli v minulosti posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko stavby boli vybudované pred účinnosťou tohto ako aj predchádzajúceho zákona č. 127/1994 Z. z.

2.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Názov stavby: M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo

Most bol postavený v roku 1900. Jedná sa o jednopoľový kamenný klenbový most, ktorý bol v roku 2013 dodatočne zosilňovaný. Z hľadiska aktuálnych miestopisných názvov sa most nachádza nad potokom Brezinka pred obcou Telgárt. V projektovej dokumentácii rekonštrukcie mosta s označením stavby "M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo" je daný most okrem názvu definovaný aj presným km staničením na ceste I/66.

Úsek je v súčasnosti smerovo v pravotočivom oblúku (v smere staničenia cesty) s polomerom približne 110,0 m, výškovo čiastočne v priamej a čiastočne v oblúku v stúpaní (v smere staničenia) v sklone okolo 2,00 %. Priečny sklon na moste a na priľahlých úsekoch cesty pred a za mostom je jednostranný dostredný s veľkosťou okolo 5,00%. Šírka dopravného priestoru (spevnená šírka vozovky) na moste je okolo 7,30 m.

Most vykazuje viacero porúch, ktoré znižujú funkčnosť a životnosť objektu a sú ohrozujúcim faktorom pre bezpečnosť cestnej premávky na moste. Celkový vek mosta, intenzita dopravy a nefunkčná izolácia nosnej konštrukcie zapríčiňuje výraznú degradáciu nosnej konštrukcie a spodnej stavby.

Predmetnou stavebnou akciou sa vybuduje nový mostný objekt (SO201-00) a pôvodná konštrukcia mosta sa v nevyhnutnom rozsahu odbúra. Nový most bude spĺňať všetky požiadavky v zmysle platných STN a STN EN, VL a TP. Vybudovaním nového mostného objektu a úpravou nevyhnutného úseku cesty I/66 dôjde k zvýšeniu bezpečnosti a plynulosti dopravy. Predmetnou stavebnou akciou sa upraví nevyhnutný úsek cesty I/66 (SO 101-00) v blízkosti mosta.

Nové technické riešenie si vyžaduje majetkoprávne vysporiadanie, ktoré je riešené v samostatnej časti tejto dokumentácie. Rekonštrukcia mostného objektu a nevyhnutná úprava cesty I/66 sa bude realizovať za čiastočného obmedzenej premávky na ceste I/66. Prestavba objektu bude realizovaná po poloviciach s minimálnou šírkou prejazdu min. 3,50 m.

Podkladom pre riešenie rekonštrukcie boli mostný list, vizuálna obhliadka miesta stavebnej akcie, záznamy z hlavných mostných prehliadok, pracovné rokovania, geodetické zameranie územia, inžinierskogeologický prieskum a stanovenie prietokov Brezinka.

Predmetom výstavby je komplexná rekonštrukcia pôvodnej konštrukcie mosta výmenou za novú nosnú konštrukciu (SO 201-00), novú spodnú stavbu, nového spôsobu zakladania, vybudovaním nového príslušenstva mosta, aplikácia nových hydroizolácií mosta, vozovky, zábradlových zvodidiel na moste a zvodidiel pred a za mostom. Tiež sa zrealizujú nové prechodové oblasti s prechodovými doskami pred a za mostom. Pri a pod mostom budú realizované terénne úpravy dna a svahov koryta. V nevyhnutnom rozsahu bude prečistené koryto a svahy potoka Brezinka, ktoré budú následne spevnené lomovým kameňom ukladaným do betónu, aby boli ochránené základy spodnej stavby mosta pred vodnou eróziou. Poloha koryta potoka pod mostom zostane po rekonštrukcii bez výraznej zmeny, návrh plne rešpektuje aktuálne smerové a výškové vedenie koryta potoka.

Objekt 101-00 rieši rekonštrukciu cesty pred a za týmto mostom. Účelom a cieľom tohto SO je úprava nadväzujúceho úseku cesty pred a za navrhovaným mostom. Súčasťou 101-00 je aj mierna úprava smerového a výškového vedenia trasy. V rámci stavebných úprav dôjde k šírkovej úprave vozovky podľa platných STN. Na celom upravovanom úseku dôjde k výmene konštrukčných vrstiev.

Stavebná úprava na ceste I/66 bude prebiehať v nasledujúcom rozsahu:

Staničenie začiatku úpravy cesty I/66:

- Stavebné km 0,000 00 (ZÚ)
- Úsekové 2 254 m
- Kilometrovníkové 159,830 km (DZ 160,00)
- Kumulatívne 159,962 km

Staničenie konca úpravy cesty I/66:

- Stavebné km 0,275 19 (KÚ)
- Úsekové 2 535 m
- Kilometrovníkové 160,111 km (DZ 160,00)
- Kumulatívne 160,243 km

Predpokladaná doba trvania výstavby je 12 mesiacov.

Členenie stavby na stavebné objekty

Členenie stavby podľa objektov je navrhnuté nasledovne:

- SO 101-00 – Úprava cesty I/66
- SO 201-00 – Rekonštrukcia mosta M4056

SO 101-00 Úprava cesty I/66

Rekonštrukcia cesty pozostáva z napojenia rekonštruovaného mostného objektu v navrhovanej kategórii cesty C7,5/50. Celková dĺžka úpravy je 275,19 m vrátane mostného objektu. V celom úseku dôjde k realizovaniu nových konštrukčných vrstiev v hrúbke 60 cm. Na celej dĺžke úpravy dôjde k spevneniu krajnice štrkodrvinou v šírke 0,75 m – 1,25 m. Krajnica bude vynechaná v miestach vjazdov na polia.

Na základe požiadavky investora sa mierne upravilo smerové a výškové vedenie trasy. Pôvodnú trasu tvorili priame úseky a oblúky. Medzi jednotlivými oblúkmi neboli vložené priame úseky ani prechodnice. Upravená trasa je navrhnutá na návrhovú rýchlosť 50 km/h a kategóriu cesty C7,5/50. Nové smerové vedenie bude tvorené oblúkmi a prechodnicami. Trasa sa plynule napája na existujúcu trasu. Po položení obrusnej vrstvy sa vyhotoví nové vodorovné dopravné značenie a osadia oceľové zvodidlá.

Základné údaje:

Kategória cesty:	C 7,5/50
Celková dĺžka trasy:	275,19 m
Návrhová rýchlosť:	50 km/h
Priečny sklon:	jednostranný
Pozdĺžny sklon:	min. 0,50 %, max. 2,00 %
Smerové vedenie:	priama, prosté oblúky,
Dĺžka prechodnice:	50 m

Šírkové usporiadanie základné bez rozšírenia:

Jazdné pruhy:	2 x 3,00 m 6,00 m
Spevnená krajnica:	2 x 0,50 m 1,00 m
Bezpečnostný odstup:	2 x 0,25 m 0,50 m
Celková šírka vozovky:	7,00 m

Rozšírenie v smerovom oblúku R = 125 (150) m: 0,60 m

SO 201-00 Rekonštrukcia mosta M4056

Bod kríženia: Potok Brezinka (pôvodné označenie Čierny potok)

	Voľná výška – Q100 + 1,87m
	Uhol kríženia 79,5°
Charakteristika mosta (čl. 15):	a) na pozemnej komunikácii
	b) –
	c) most nad potokom
	d) s jedným otvorom
	e) jednopodlažný
	f) s hornou mostovkou
	g) nepohyblivý
	h) trvalý
	i) smerovo v prechodnici a výškovo v oblúku
	j) šikmý
	k) s normovanou zaťažiteľnosťou
	l) masívny
	m) plnostenný
	n) rámový
	o) otvorene usporiadaný most
	p) s neobmedzenou voľnou výškou
Dĺžka premostenia:	6,000 m
Dĺžka mosta:	16,840 m
Šikmosť mosta:	89,4° (stojka 1) a 89,3° (stojka 2)
Rozpätie jednotlivých polí:	6,400 (v osi cesty)
Šírka vozovky medzi obrubami:	8,200 m
Šírka chodníka:	bez chodníkov
Šírka medzi zvodidlami:	8,200 m
Šírka mosta:	9,800 m
Výška mosta:	cca 3,23 m

Predmetnou stavebnou akciou sa vybuduje nový mostný objekt a pôvodná konštrukcia mosta sa v nevyhnutnom rozsahu odbúra. Nový most bude spĺňať všetky požiadavky v zmysle platných STN a STN EN, VL a TP. Vybudovaním nového mostného objektu a úpravou nevyhnutného úseku cesty I/66 dôjde k zvýšeniu bezpečnosti a plynulosti dopravy. Predmetom výstavby je komplexná rekonštrukcia pôvodnej konštrukcie mosta výmenou za novú nosnú konštrukciu, novú spodnú stavbu, nového spôsobu zakladania, vybudovaním nového príslušenstva mosta, aplikácia nových hydroizolácií mosta, vozovky, zábradľových zvodidiel na moste a zvodidiel pred a za mostom. Tiež sa zrealizujú nové prechodové oblasti s prechodovými doskami pred a za mostom. Pri a pod mostom budú realizované terénne úpravy dna a svahov koryta.

Nové technické riešenie si vyžaduje majetkoprávne vysporiadanie, ktoré je riešené v samostatnej časti tejto dokumentácie. Mostný objekt sa bude realizovať za obmedzenej premávky. Prestavba objektu bude realizovaná po poloviciach s minimálnou šírkou prejazdu 3,50 m.

2.3 POŽIADAVKY NA VSTUPY

Záber pôdy

Stavba nemá požiadavky na dodatočné trvalé zábery. Stavba si vyžiada nové trvalé aj dočasné zábery. pozemkov pre prístup na stavenisko, zariadenie staveniska a vybudovanie dočasnej obchádzkovej trasy. Dotknuté plochy dočasných záberov budú po ukončení stavby vrátené do pôvodnej podoby. Celková plocha nových trvalých záberov je 6 528,9 m^2 a plocha dočasných záberov je 8751,2 m^2.

Zemné práce v maximálnej možnej miere zohľadnia jestvujúce zemné telesá v okolí mostného objektu. Stavebné úpravy sú navrhnuté s ohľadom na snahu o minimalizovanie záberov. Úprava cesty súvisí s rekonštrukciou mostného objektu a úpravou vedenia cesty I/66, ktoré je hľadiska súčasne platných noriem a z hľadiska bezpečnosti v riešenom úseku nevyhovujúce. Z toho dôvodu je nevyhnutná mierna úprava smerového a výškového vedenia trasy cesty I/66 spojená aj s novými zábermi pôdy.

Teleso rekonštruovaného mosta a priľahlého úseku cesty susedí s pozemkami, ktoré sú v katastri nehnuteľností evidované ako orná pôda a trvalé trávne porasty. Stavba bude do týchto pozemkov zasahovať. V priestore staveniska sa nenachádzajú žiadne obytné a hospodárske budovy určené na demolácie. Pred začatím realizácie stavby obstarávateľ Slovenská správa ciest zmluvne vysporiada všetky dotknuté pozemky a odovzdá stavenisko zhotoviteľovi stavby.

Počas rekonštrukcie je potrebné, aby budúci zhotoviteľ stavby mal k dispozícii plochy, na ktorých bude mať možnosť umiestniť svoje sociálne, prevádzkové a technologické zariadenia, zriadiť skládky materiálov a vytvoriť rôzne manipulačné plochy. Vzhľadom na charakter a umiestnenie stavby projekt nepredpisuje ani neurčuje umiestnenie takýchto plôch - stavebných dvorov. Výsledný návrh a ich umiestnenia bude závisieť od konkrétneho zhotoviteľa stavby a od použitých technológií. Zhotoviteľ si zabezpečí stavebné dvory podľa vlastných potrieb a možností na okolitých spevnených plochách resp. priamo na rekonštruovanom úseku.

Na všetkých plochách určených pre účel stavebných dvorov bude nevyhnutné dodržiavať hlavné zásady technologickej disciplíny s dôrazom na ochranu životného prostredia. V dotknutom území sa táto požiadavka týka hlavne ochrany povrchových a podzemných vôd, ochrany obyvateľstva pred hlukom a imisiami a udržiavania čistoty na súvisiacich komunikáciách.

Nároky na prírodné zdroje, suroviny a energie

Počas obdobia rekonštrukčných prác bude potrebná pitná voda a voda na hygienické účely, voda pre stavebné technológie a techniku. Predmetná stavba neobsahuje obslužné dopravné zariadenia, strediská správy a údržby, ktoré by si vyžadovali zásobovanie jednotlivými energiami.

Pitná voda a voda na hygienické účely, ako aj voda pre stavebné technológie a techniku bude dovážaná a bude zabezpečovaná realizátorom stavebných prác.

Pri rekonštrukčných prácach vzniknú nároky na stavebné suroviny odpovedajúce charakteru stavby:

- štrkopiesky pre konštrukciu jednotlivých vrstiev vozovky
- drvené kamenivo pre betónové konštrukcie a asfaltové zmesi
- materiál pre kryty vozoviek – ropné asfalty, modifikované prísady, špeciálny cestný cement
- oceľ pre betonársku výstuž a bezpečnostné zariadenia ako zvodidla a zábradlia
- pohonné látky, oleje a mazivá pre stavebnú a dopravnú techniku

Počas prevádzky sa počíta s potrebou surovín na údržbu vozovky (asfalt, posypový materiál na zimnú údržbu a pod.). V rámci prevádzky nevzniknú žiadne nároky na odber vody.

Zmena navrhovanej činnosti počas prevádzky nemá významný dopad na zmenu nárokov na uvedené vstupy.

Nároky na dopravu

Výstavba bude prebiehať, na základe požiadavky stavebníka, za prevedenej premávky do jedného pruhu pomocou dočasného dopravného značenia. Vjazdy a výjazdy zo staveniska budú udržiavané v náležitom stave a znečistenie sa bude okamžite odstraňovať. Využívanie miestnych komunikácií počas výstavby sa bude minimalizovať.

Zhotoviteľ ihneď po ukončení stavebnej úpravy odstráni dočasné dopravné značenie, pričom zodpovedá za uvedenie resp. obnovu trvalého dopravného značenia a obnovenie riadnej cestnej premávky.

2.4 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

2.4.1 Ovzdušie

Etapa rekonštrukcie bude spojená s lokálnym znečisťovaním ovzdušia v mieste vykonávania stavebných prác a v okolí dopravných trás prevozu zemín a materiálov, najmä vplyvom zvýšenej prašnosti a vyššieho obsahu výfukových plynov z nákladnej dopravy. Tieto vplyvy sú zmierniteľné organizačnými opatreniami.

Počas prevádzky rekonštruovaného mostného objektu sa produkcia emisií oproti pôvodnému stavu nezmení nakoľko intenzita dopravy zostane zachovaná ako pred rekonštrukciou.

2.4.2 Odpadové vody

Počas stavebných prác je potrebné počítať s nasledovnými zdrojmi odpadových vôd:

- odpadové vody zo staveniska, vrátane hygienických zariadení,
- odpadové vody z odstavných plôch stavebných mechanizmov.

Počas stavebných prác budú zabezpečené mobilné hygienické zariadenia.

Počas prevádzky budú vznikať rovnako ako v súčasnosti dažďové vody z vozovky, spôsob odvodnenia komunikácie sa nebude významne meniť. Odvodnenie povrchu mosta je zaistené priečnym a pozdĺžnym sklonom mosta. Voda steká z vozovky priečnym sklonom a ďalej je odvedená pozdĺž obruby rímsy pozdĺžnym sklonom mosta do mostného odvodňovača. Za mostom v smere toku povrchovej vody bude táto voda odvedená pomocou rigolov z betónových žľaboviek na okolitý terén do rozptylových šácht, prípadne až do koryta potoka Brezinka.

Odvodnenie cesty I/66 je zaistené priečnym a pozdĺžnym sklonom a rozptýlením povrchovej vody do okolitého terénu. Voda z vozovky bude odvedená prirodzeným odtokom cez nespevnené krajnice na svahy násypov cestného telesa do záchytných zemných priekop pozdĺž cestného telesa až do potoka Brezinka tak, ako je to aj v súčasnosti.

2.4.3 Odpady

V rámci rekonštrukcie i prevádzky budú vznikať rôzne druhy a množstvá odpadov. Druhy a kategórie odpadov zaradené podľa vyhlášky MŽP SR 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov sú prezentované v nasledovných tab.

Zmenou navrhovanej činnosti sa štruktúra a množstvo odpadov z prevádzky mostného objektu a priľahlého úseku cesty nezmení.

Tab. 1 Druhy odpadov vznikajúce pri stavebných prácach na mostnom objekte

Kat. číslo	Názov druhu odpadu	Kategória
03 01 05	Piliny, hobliny, odrezky, odpadové rezivo alebo drevotrieskové (drevovláknité dosky, dyhy iné ako uvedené v 03 01 04)	O
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	Obaly z plastov	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
17 01 01	Betón	O
17 03 02	Bituminózne zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Tab. 2 Druhy odpadov vznikajúce pri prevádzke mostného objektu

Kat. číslo	Názov druhu odpadu	Kategória
17 03 02	Bituminózne zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O

2.4.4 Hluk

Počas výstavby

Počas výstavby možno očakávať zvýšenú hladinu hluku hlavne v miestach použitia stavebných mechanizmov a tiež v miestach ich prejazdu v tesnej blízkosti obytnej zástavby. V tomto prípade sa obytné územie nachádza

v dostatočnej vzdialenosti (0,9 km) od stavby a pôsobenie hluku a vibrácií bude len dočasné, po dobu trvania rekonštrukčných prác, t. j. cca 12 mesiacov.

Hluk v okolí zemných strojov a iných stavebných mechanizmov v činnosti dosahuje pomerne vysoké hladiny. Hluk od týchto strojov je dočasný a má výrazne premenný, prerušovaný charakter a závisí od druhu vykonávanej činnosti a od momentálne realizovanej technológie (búranie, sypanie štrku, zhutňovanie, nakladanie atď.). Bežné je aj spolupôsobenie jednotlivých zdrojov hluku pri súčasnej práci niekoľkých strojov a zariadení.

Počas prevádzky

Intenzita hluku z prevádzky cestnej komunikácie závisí prioritne od intenzity a skladby dopravného prúdu a ďalších faktorov, ako sú povrch vozovky, klimatické pomery, prítomnosť prekážok v zvukovom poli, charakter prostredia (odrazivý, pohltivý a pod.). Intenzita a skladba dopravy sa vplyvom stavebných úprav na mostnom objekte nezmenia.

V danom prípade rekonštrukcia mostného objektu prinesie pozitívne zmeny v akustických pomeroch. Zrealizovaním komplexnej rekonštrukcie mosta a úpravy nevyhnutného úseku priľahlej komunikácie dôjde k zníženiu hlučnosti oproti existujúcemu stavu v danej lokalite.

2.4.5 Vibrácie

Potenciálny zdroj vibrácií, ktoré môže narušovať faktory pohody a ovplyvňovať statiku, sú predovšetkým stavebné práce. Výraznejší prejav vibrácií možno očakávať do vzdialenosti jednotiek, respektíve desiatok metrov od osi komunikácie.

2.4.6 Významné terénne úpravy

V okolí mosta dôjde k úprave a k spevneniu svahových kužeľov mosta a k rekonštrukcii spevnenia dna a svahov koryta potoka Brezinka v nevyhnutnom rozsahu pred a za mostom. Spevnenie koryta a svahových kužeľov bude pomocou lomového kameňa ukladaného do betónu. Úprava dna koryta je ukončená betónovým prahom na vtoku a tiež na odtoku. Pôvodné spevnenie dna a koryta potoka je momentálne v úplne nevyhovujúcom stave a dochádza k významnému poškodzovaniu spodnej stavby mosta a výraznej vodnej erózie okolitých svahov pri moste. Ostatné existujúce zatrávnené plochy v okolí stavby, ktoré budú zasiahnuté výstavbou tejto stavby budú opätovne zatrávnené.

3. PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ

Koordinácia so zámermi iných stavebníkov je zabezpečená územnými plánmi dotknutých obcí a v rámci územného a stavebného konania. Významné kumulatívne a synergické vplyvy v spojení s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území sa nepredpokladajú.

Riziká počas rekonštrukcie ako aj samotnej prevádzky súvisia s možným znečistením pôdy, povrchových vôd a následne aj horninového prostredia a podzemných vôd v dôsledku havarijného úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov, resp. havárie vozidiel z bežnej premávky. Počas výstavby je tomuto riziku možné predchádzať len dôslednou kontrolou technického stavu mechanizmov. Počas prevádzky nie je možné zo strany navrhovateľa tieto rizika ovplyvniť.

4. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

V súvislosti s rekonštrukciou mostného objektu bude potrebné stavebné povolenie podľa stavebného zákona.

5. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Vplyvy na životné prostredie navrhovanej zmeny činnosti presahujúce štátne hranice sa nepredpokladajú.

6. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ

6.1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA

6.1.1 Geomorfologické pomery

Podľa regionálneho geomorfologického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) sa záujmové územie nachádza vo Fatransko-tatranskej oblasti, v celku Horehronské podolie a podcelku Heľpianske podolie. Základným typom erózno-denudačného reliéfu je reliéf kotlinových pahorkatín reprezentovaný vrásovo-blokovou fatransko-tatranskou morfoštruktúrou. Terén v okolí mosta je relatívne rovinatý, s miernym sklonom k juhu až juhovýchodu, v nadmorskej výške približne 836 m n. m.

6.1.2 Geologické pomery

Geologická stavba

Pre potreby realizácie navrhovanej činnosti bol spracovaný inžinersko-geologický prieskum vypracovaný firmou ENVIGEO, a.s., so záverečnou správou z apríla 2024. Podľa Mapy inžinierskogeologických rajónov Slovenska M 1: 50 000 (Liščák et al., 2017) je skúmané územie zaradené do rajóna predkvartérnych hornín a rajónu spevnených sedimentov vcelku.

Technickými prácami sa zistilo, že skúmané územie na oboch brehoch je budované kvartérnymi deluviálno-fluviálnymi sedimentmi a mezozoickými horninami.

Kvartér skúmaného územia (pravý breh potoka) je tvorený jemnozrnnými a štrkovitými zeminami deluviálno-fluviálnych sedimentov a mezozoickými horninami. Vyhodnotením dynamickej penetračnej skúšky sa jemnozrnné zeminy nachádzajú v hĺbke do 0,8 m p. t. Ide o jemnozrnné zeminy mäkkej konzistencie. Hrúbka jemnozrnných zemín deluviálno-fluviálnych sedimentov po vyhodnotení dosahuje 0,8 m. Vrstva štrkov začína v hĺbke 0,8 m p. t. Štrky sú kypré (2,4-2,7 m p. t.), stredne uľahnuté (0,8-2,4, 2,7-2,9 m p. t.), uľahnuté (1,5-1,7, 2,9-3,4, 4,0-4,7 m p. t.) až veľmi uľahnuté (3,4-4,0 m p. t.). Vo vrstvách štrkovitých zemín sú prítomné aj balvany skalných hornín. Celková (sumárna) hrúbka štrkových zemín deluviálno-fluviálnych sedimentov dosahuje 3,9 m.

Po vyhodnotení dynamickej penetračnej skúšky mezozoické horniny vystupujú v hĺbke od 4,7 m p. t. v podloží deluviálno-fluviálnych štrkovitých zemín. Ide o zvetrané skalné horniny (4,7-5,7 m p. t.) a navetrané skalné horniny (5,7-6,0 m p. t.). Hrúbka mezozoických hornín je 1,3 m.

Geodynamické javy

Pri obhliadke terénu a realizáciou technických prieskumných prác neboli zdokumentované žiadne prejavy pôsobenia geodynamických javov.

Skúmané územie sa nachádza v rajóne stabilných území podľa atlasu máp stability svahov (Šimeková, Martinčeková et al., 2006). Územie je hodnotené ako oblasť bez rizika svahových deformácií.

Seizmicita územia

Podľa Seizmotektonickej mapy Slovenska, ktorá tvorí prílohu technickej normy STN 73 0036 (Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií) skúmané územie patrí do oblasti, v ktorej sa v historicky známom období vyskytli seizmické otrasy o intenzite do 6º MSK-64. Táto hodnota zodpovedá taktiež šiestemu stupňu 12-stupňovej Európskej makroseizmickej stupnice (EMS-98). Územie sa nachádza v druhej zdrojovej oblasti seizmického rizika so základným seizmickým zrýchlením a_{gR} = 0,60 - 069 m.s^{-2}.

Ložiská nerastných surovín

V blízkosti riešeného územia sa nenachádza žiadne chránené ložiskové územie, ktoré by bolo v strete s realizáciou zámeru.

6.1.3 Pôdne pomery

V riešenom území sú dominantným pôdnym typom kambizeme. Konkrétne ide o kambizeme typické kyslé na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké; Okrajovo sú na ploche zastúpené gleje v blízkosti toku Brezinka.

V riešenom území boli identifikované pôdy, ktoré by boli zaradené v zmysle NV č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy medzi najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnych územiach dotknutých obcí. BPEJ okolitých pôd 1068235 – kambizeme typické kyslé na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké patria do skupiny 6. Z hľadiska typologicko-produkčnej kategorizácie poľnohospodárskych pôd ide pôdy skupiny T1 – produkčné trvalé trávne porasty.

6.1.4 Klimatické pomery

Klimaticky spadá celé riešené územie do chladnej klimatickej oblasti, do okrsku C1 (mierne chladný), ktorá je charakterizovaná priemernou júlovou teplotou pod 16°C. Rozprestiera sa prevažne vo vyšších horských polohách nad 800 m n. m. a má veľmi vlhký ráz.

Priemerné ročné teploty vzduchu sa v riešenom území pohybujú okolo 4°-6°C. Najteplejším mesiacom je júl a najchladnejším mesiacom január. Priemerný ročný úhrn zrážok v riešenom území sa pohybuje 900 – 1200 mm. Priemerný počet dní v roku so snehovou pokrývkou s výškou > 1 cm sa pohybuje v riešenom území od 100-120.

6.1.5 Povrchové a podzemné vody

Hydrologickú os hodnoteného územia predstavuje rieka Hron, do ktorej sa vlieva ako pravostranný prítok potok Brezinka, ktorý preteká cez riešené územia navrhovanej činnosti. Potok Brezinka preteká územím zo severozápadu na juhovýchod.

Riešené územie spadá do povodia Hronu (číslo hydrologického povodia 4-23-01-001). Stavebnými úpravami nebude ohrozený prietokový profil potoka a mostný otvor bude schopný previesť hladinu Q_{100}.

V súčasnosti nie sú v blízkosti riešeného územia navrhovanej činnosti žiadne prirodzené ani vybudované umelé vodné plochy, ktoré by plnili vodohospodársku alebo vodoochrannú funkciu, alebo by boli využívané pre rekreačné účely.

Charakter podzemných vôd riešeného územia je výrazne ovplyvnený geologickou stavbou územia. Hladina podzemnej vody je pri mostnom objekte ovplyvnená okolitými tokmi. Pre potreby rekonštrukcie mostného objektu ju možno stotožniť s hladinou vodného toku.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie (Šuba et al., 1984) patrí širšie okolie skúmaného územia do hydrogeologického rajónu M 126 – Mezozoikum Muránskej planiny a V časti Heľpianskeho podolia a priľahlé kryštalinikum. Rajón M 126 sa člení na dva čiastkové rajóny, pričom skúmané územie spadá do čiastkového rajónu HN 20 – Čiastkový rajón karbonátov vlastnej Muránskej planiny medzi Tisovcom a Telgártom. Odvodňovanie tohto komplexu je významnými krasovými prameňmi po jeho obvode a v severnej časti Hrona.

Inžinierskogeologickým prieskumom (ENVIGEO, a.s., 04/2024) realizovaným v skúmanom území bol zdokumentovaný kvartérny kolektor podzemných vôd, t.j. horizont, ktorý je viazaný najmä na štrkovité zeminy deluviálno-fluviálnych sedimentov (štrky ílovité). Podzemná voda v skúmanom území bola zdokumentovaná v hĺbke od 0,7 až 2,0 m p. t. a je viazaná na štrkovité deluviálno-fluviálne sedimenty. Hladina podzemnej vody má charakter voľnej hladiny.

Minerálne a geotermálne vody

V záujmovom území sa nenachádzajú využívané termálne ani minerálne vody.

Vodohospodársky chránené územia

Rieka Hron je v zmysle vyhlášky č. 211/2005 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov zaradená medzi vodohospodársky významné vodné toky. Potok Brezinka nie je v zmysle vyhlášky č. 211/2005 Z. z. zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky. Hodnotená lokalita nezasahuje do chránenej vodohospodárskej oblasti.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne využívané vodárenské zdroje, ani ich ochranné pásma.

Citlivé oblasti

Podľa nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblastí sa za citlivé oblasti ustanovili všetky vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa na území SR nachádzajú, alebo týmto územím pretekajú. Znamená to, že za citlivú oblasť bolo stanovené celé územie SR.

Zraniteľné oblasti

Za zraniteľné oblasti sú podľa § 34 vodného zákona ustanovené poľnohospodársky využívané pozemky v obciach uvedených v prílohe č. 1 vyššie citovaného nariadenia vlády. Zraniteľné oblasti sú vymedzené v súlade so smernicou Rady 91/676/EEC o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcich z poľnohospodárskych činností.

Katastrálne územia obce Telgárt nie je zaradené medzi zraniteľné oblasti.

6.1.6 Flóra, fauna, biotopy, biodiverzita

Flóra a vegetácia

Na základe fytocenologického členenia (Futák, 1984) predmetné územie patrí do:

- oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale),
- obvodu flóry centrálnych Karpát (Eucarpaticum),
- okresu Muránska planina.

Z fytogeograficko-vegetačného (Plesník, 2002 in Atlas krajiny SR, 2002) členenia patrí riešené územie do:

- bukovej zóny,
- oblasti kryštalicko-druhohornej,
- okresu Horehronské podolie.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na danom území tvorili:

- jedľové a jedľovo-smrekové lesy.

Riešené územie je porastené z veľkej časti nelesnou vegetáciou. V druhovom zložení drevín sú zastúpené hlavne druhy: vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba päťtyčinková (*Salix pentandra*), vŕba purpurová (*Salix purpurea*), jelša sivá (*Alnus incana*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), javor mliečny (*Acer platanoides*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*).

V záujmovom území bol spracovaný dendrologický prieskum (Plant - Regenera, Ing. Roman Leontovyč, PhD., 07/2024), podľa ktorého sa tu nachádza celkom 27 skupín drevín.

V bylinnom podraste sú najčastejšie druhy: skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), skorocel väčší (*Plantago major*), pakost lúčny (*Geranium pratense*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus* agg.), alchemilka (*Alchemilla* spec. div.), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), zvonček konáristý (*Campanula patula*) a iné. Na vlhkejších miestach sa vyskytujú: túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), škripina lesná (*Scirpus sylvaticus*), pakost močiarny (*Geranium palustre*), príhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), krvavec lekársky (*Sanguisorba officinalis*), nátržník vzpriamený (*Potentilla erecta*), čertkus lúčny (*Succisa pratensis*), pichliač potočný (*Cirsium rivulare*) a iné.

Nebol zaznamenaný žiadnu druh flóry, ktorý je zaradený medzi druhy európskeho významu. Z druhov chránených v zmysle vyhlášky č. 170/2021 Z. z. bol na ploche trvalého ani dočasného záberu stavby zaznamenaný druh mečík škridlicovitý (*Gladiolus imbricatus*).

Na základe terénnej obhliadky možno konštatovať, že najviac pozmenené druhové zloženie a mierne synantropizovaný vegetačný kryt bol identifikovaný hlavne na plochách v kontakte s telesom cesty, kde je vegetácia pravidelne kosená, dreviny, ktoré tu rastú netvoria žiadny jasne vymedziteľný biotop, ide zväčša o nálety z okolitých porastov a tvoria nesúvislú líniovú vegetáciu.

Fauna

Podľa zoogeografického členenia suchozemského (terestrického) biocyklu patrí dotknutá oblasť do západokarpatského úseku, do provincie stredoeurópskych pohorí a do podprovincie karpatských pohorí (Jedlička et al., 2002 in Atlas krajiny SR, 2002).

Podľa zoogeografického členenia sladkovodného (limnického) biocyklu patrí dotknutá oblasť do pontokaspickej provincie, podunajského okresu a do stredoslovenskej časti (Hensel et al., 2002 in Atlas krajiny SR, 2002).

Faunu priamo riešeného územia tvoria vzhľadom k umiestneniu a okoliu mosta prevažne druhy viazané na okolité lúčne biotopy. V priľahlom území sa môže vyskytovať aj niekoľko desiatok druhov hniezdiacich vtákov, predovšetkým z radu spevavcov. V území môžu byť početné hlodavce (napr. *Apodemus* sp.) a hmyzožravce (napr. *Sorex* sp.). Všetky vymenované druhy môžu využívať územie ako potravný a tiež ako úkrytový habitat. V širšom okolí sú rozsiahle plochy nelesných biotopov, doplnené lužnými lesmi v alúviu Hrona, kde sa vyskytujú aj veľké cicavce, ktoré môžu prechádzať v rámci migrácie aj cez hodnotené územie.

Biodiverzita

Biologická diverzita (ďalej len „biodiverzita“) je rôznorodosť všetkých foriem života a ich vzájomného spolupôsobenia na Zemi. Zahŕňa v sebe ekosystémy, biotopy, druhy rastlín, živočíchov, mikroorganizmov a variabilitu génov a ich vzájomné vzťahy. Etické, ekonomické a sociálne aspekty straty biodiverzity a ekosystémov boli hlavným dôvodom pre súbor opatrení a aktivít na globálnej, európskej a národnej úrovni.

Na národnej úrovni bola schválená Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku (v súčasnosti aktualizovaná do roku 2020). Vykonanie konkrétnych úloh v rámci Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku definoval Akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku do roku 2020 (MŽP SR, 2014).

Z hľadiska hodnotenia biodiverzity riešeného územia možno konštatovať, že je pomerne vysoká vzhľadom k jeho polohe v susedstve z hodnotnými lesnými ekosystémami a zachovalým prostredím. Pôvodný vegetačný kryt je vplyvom antropogénnej činnosti mierne zmenený, prípadne miestami úplne odstránený v kontakte s cestným telesom. Vyššiu hodnotu z hľadiska biodiverzity majú hlavne porasty v širšom okolí do ktorých stavba nezasahuje.

6.1.7 Chránené územia prírody a krajiny

Stavba je umiestnená v území, v ktorom platí 2. – 4. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Riešené územia navrhovanej činnosti zasahuje do jedného veľkoplošného a jedného maloplošného chráneného územia národnej sústavy chránených území:

- PR Meandre Hrona – Riešené územie navrhovanej činnosti okrajovo zasahuje do severovýchodnej časti územia (4. stupeň ochrany).
- OP NP Nízke Tatry – Riešené územie navrhovanej činnosti sa nachádza v ochrannom pásme NP Nízke Tatry (2. stupeň ochrany).

Riešené územie navrhovanej činnosti zasahuje priamo do dvoch území európskej sústavy Natura 2000 (CHVÚ – chránené vtáčie územia, ÚEV – územia európskeho významu):

- SKUEV0303 Alúvium Hrona – plocha riešeného územia okrajovo zasahuje do územia,
- SKCHVU018 Nízke Tatry – plocha riešeného územia okrajovo zasahuje do územia,

Ďalšie územia sa nachádzajú v blízkosti plochy riešeného územia. Najbližšie územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 identifikované v širšom riešenom území sa nachádzajú vo vzdialenostiach:

- SKUEV0204 Homoľa – hranica chráneného územia sa nachádza cca 960 m JV smerom

- SKUEV0297 Brezinky – hranica chráneného územia sa nachádza cca 1,4 km S smerom

Ostatné územia európskej sústavy chránených území sa nachádzajú vo väčšej vzdialenosti od posudzovanej činnosti a preto nebudú negatívne ovplyvnené.

Podľa Ramsarského dohovoru o mokradiach sa v širšom riešenom území nenachádza žiadna mokraď medzinárodného významu.

Chránené stromy

Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnych chránených stromov.

Chránené druhy

V kontakte so stavbou sa nachádzajú porasty krovín, preto nie je vylúčené hniezdenie niektorých druhov prevažne spevavcov. Všetky druhy prirodzene sa vyskytujúcich vtákov sú na území Slovenska chránené podľa zákona o ochrane prírody. Z druhov chránených v zmysle vyhlášky č. 170/2021 Z. z. bol na ploche trvalého ani dočasného záberu stavby zaznamenaný druh mečík škridlicovitý (*Gladiolus imbricatus*).

6.1.8 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených systémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre trvale udržateľný rozvoj. Základ systému tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.

V zmysle dokumentácie RÚSES okresu Brezno (SAŽP 2020) posudzovaná činnosť zasahuje priamo do nasledujúcich prvkov ÚSES:

- NRBc 3 Kráľovohoľské Nízke Tatry – rozsiahle biocentrum nadregionálneho významu. Hranica prechádza cez riešené územie, je totožná s cestou I/66.
- NRBk 1 Hron – NRBk plní funkciu hydrického biokoridoru, je v kontakte s BRBc Muránska planina, NRBc Kráľovohoľské Nízke Tatry, RBc Lúky na Besníku, RBc Pod Dlhým vrchom, RBc Vrchovisko pri Pohorelskej Maši, RBc Bacúšska jelšina, RBc Horné lazy. Územie NRBk je vymedzené na nive Hrona a zahŕňa lužné lesy, slatiny, rašeliniská, vlhkomilné a lúčne spoločenstvá s nelesnou drevinou vegetáciou. Hranica prechádza cez riešené územie, je totožná s cestou I/66.
- RBc 5 Homoľa – lesné spoločenstvá na západných až severných svahoch kóty Homoľa na karbonátovom substráte (bukové a jedľové kvetnaté lesy, vápnomilné bukové lesy) spolu so skalnými stenami a jaskynnými útvarmi s chránenými živočíšnymi druhmi. Vzdialené cca 950 m JV od riešeného územia.
- RBc 9 Pod Dlhým vrchom – lokalita nachádzajúca sa na úpätí svahu pozostáva z mozaiky vzácnych lúčnych a mokraďových biotopov s koncentrovaným výskytom chránených druhov rastlín. Vzdialené cca 500 m J od riešeného územia.

Realizácia navrhovanej činnosti vzhľadom na svoj charakter a technické riešenie vyžaduje aj priame zásahy vo vodnom toku. Počas výstavby dôjde k čiastočnému obmedzeniu koridorových funkcii, ktoré po ukončení stavebnej činnosti budú postupne obnovené. Ostatné prvky ÚSES sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti od riešeného územia a je nepravdepodobné, že by realizáciou navrhovanej činnosti mohlo dôjsť k ich ohrozeniu, príp. narušeniu.

6.2 KRAJINA

Samotné riešené územie má poloprírodný až antropogénny charakter s pomerne intenzívnym dopravným zaťažením územia cestnou dopravou a plochami obhospodarovaných lúčnych porastov. Hodnotnejšie krajinné prvky predstavuje rieka Hron, resp. alúvium Hrona s brehovými porastami a podmáčanými lúkami v blízkom okolí plochy hodnoteného územia, ktoré nebudú navrhovanou činnosťou významne negatívne ovplyvnené.

6.3 OBYVATEĽSTVO A JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Posudzovaná činnosť sa nachádza na území katastrálneho územia obce Telgárt. Od najbližšieho objektu bývania sa most a upravovaný úsek cesty nachádza vo vzdialenosti cca 900 m JZ smerom.

Z hľadiska celkovej bilancie počtu obyvateľstva zaznamenáva obec Telgárt v posledných dvoch desaťročiach stagnáciu počtu obyvateľov, tento jav je viditeľný v nasledujúcej tabuľke:

Tab. č. 3 : Vývoj počtu obyvateľov v obci Staré Hory v období rokov 1993 - 2023

Obec	1993	1998	2003	2008	2013	2018	2023
Telgárt	1 658	1 605	1 531	1530	1 534	1 534	1 525

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Podľa Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Telgárt na roky 2015 – 2024 je pre demografický vývoj vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie.

Najstaršia zmienka o obci pochádza z roku 1326. Obyvatelia sa zaoberali chovom dobytka a oviec, ťažbou a spracovaním dreva a povozníctvom. Významným impulzom pre celú oblasť bol rozvoj železiarskeho priemyslu, ktorý dal prácu veľkej časti Horehronského Gemera. Veľký význam pre celú oblasť malo vybudovanie železničnej trate Červená Skala – Margecany, ktorá výrazne zjednodušila cestovanie a prepravu tovaru v hornatom kraji. V Telgárte počas výstavby trate žilo až okolo 5 000 obyvateľov, z čoho bolo až 3 200 robotníkov a technikov. Zavedením elektriny a telegrafu, vybudovaním vodovodu a ciest a rozbehnutím výstavby školy sa výrazne zlepšili podmienky pre život obyvateľov. V rokoch obec 1948 – 1990 mala obec názov Švermovo, na počesť Jana Švermu (1901 – 1944), českého komunistického politika a účastníka SNP.

V obci Telgárt sa nachádza základná a materská škola. V obci sa nachádza komunitné centrum, zariadenie pre seniorov a obchody s rozličným tovarom. Okrem toho je v obci viacero ubytovacích a stravovacích zariadení, nakoľko ide o obec s atraktívnou polohou – je východiskom pre viaceré turistické trasy v okolí, tiež sa tu nachádza lyžiarske stredisko.

Telgárt je obec s vybudovanou vodovodnou sieťou s vlastnými zdrojmi pitnej vody. V obci je čiastočne vybudovaná verejná kanalizácia a ČOV. Obec je plynofikovaná a elektrifikovaná.

6.3.1 Doprava

Cestná doprava

Základným druhom dopravy je cestná. Cez obec prechádza cesta I/66, ktorá spája hraničný priechod Šahy so Zvolenom a Banskú Bystricu cez Brezno a Vernár s Popradom, Kežmarkom a hraničným prechodom v Tatranskej Javorine.

Železničná doprava

Riešeným územím neprechádza žiadna železničná trať. V blízkosti územia prechádza železničná trať č.173 Červená Skala – Margecany.

Vodná doprava

Tento druh dopravy sa v území nevyskytuje.

Letecká doprava

Tento druh dopravy sa v území nevyskytuje.

6.3.2 Kultúrnohistorické pamiatky

Kultúrno-historické pamiatky sú mimo priestoru posudzovanej činnosti.

6.3.3 Archeologické lokality

V riešenom území a jeho bezprostrednom okolí nie je evidovaný výskyt archeologických nálezov.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH VPLYVOV

1 VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO

Počas výstavby

Obdobie výstavby bude spojené s dočasným nepriaznivým vplyvom na pohodu a kvalitu života obyvateľov, ktorí žijú, prípadne pracujú v lokalitách, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti stavby, a to hlavne v súvislosti so stavebným ruchom a obmedzovaním dopravy. Posudzovaná činnosť sa nachádza na území katastrálneho územia obce Telgárt. Od najbližšieho objektu bývania sa plocha dočasného záberu stavby nachádza vo vzdialenosti 900 m JZ smerom. Vplyvy výstavby na obyvateľstvo vzhľadom na vzdialenosť od plôch bývania sa predpokladajú skôr zvýšeným hlukom v dôsledku prejazdov nákladných vozidiel a stavebných mechanizmov, tvorbou emisií (hlavne prašnosťou). Ide o časovo obmedzený vplyv viazaný výhradne na obdobie samotnej rekonštrukcie, ktorá sa predpokladá v trvaní cca 12 mesiacov. Vplyv je zmierniteľný vhodnou organizáciou stavebnej činnosti, vylúčením stavebnej dopravy zo sídiel. Pozitívnym vplyvom je ponuka pracovných príležitostí, ktorej rozsah bude závisieť od budúceho realizátora výstavby. Výstavba bude prebiehať, na základe požiadavky stavebníka, za prevedenej premávky do jedného pruhu pomocou dočasného dopravného značenia. Vjazdy a výjazdy zo staveniska budú udržiavané v náležitom stave a znečistenie sa bude okamžite odstraňovať. Využívanie miestnych komunikácií počas výstavby sa bude minimalizovať.

Počas prevádzky

Dopravné trasy pôsobia na obyvateľstvo v ich okolí vo všeobecnosti predovšetkým znečistením ovzdušia a hlukom.

Navrhovanými zmenami sa vplyvy na obyvateľstvo v území významne nezmení. Dočasné mierne negatívne vplyvy sú spojené so samotnou výstavbou navrhovanej činnosti.

Hluk

Rámec prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí, ktoré nesmú byť jednotlivými činnosťami prekročené definuje vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.

Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky „ochrana zdravia pred hlukom, infrazvukom a vibráciami je zabezpečená, ak posudzované hodnoty určujúcich veličín hluku, infrazvuku a vibrácií nie sú vyššie ako prípustné hodnoty“. Tieto uvádza tabuľka č. 1. Referenčný časový interval je časový interval, na ktorý sa vzťahuje posudzovaná alebo prípustná hodnota. Referenčný časový interval je

- pre deň od 6^{00} do 18^{00} hod
- pre večer od 18^{00} do 22^{00} hod
- pre noc od 22^{00} do 6^{00} hod.

Určujúcou veličinou hluku pri hodnotení vo vonkajšom prostredí je *ekvivalentná* hladina *A zvuku* L_{Aeq} . Posudzovaná hodnota je hodnota, ktorá sa porovnáva s prípustnou hodnotou, v prípade predikcie hluku je to predpokladaná hodnota určujúcej veličiny vrátane príslušnej neistoty.

Tab. č. 4: Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kategória územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Ref. časový interval	Prípustné hodnoty [a] (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq,p}$
			Pozemná a vodná doprava [b] [c] $L_{Aeq,p}$	Železničné dráhy [c] $L_{Aeq,p}$	Letecká doprava		
					$L_{Aeq,p}$	$L_{ASmax,p}$	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, [d] vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

Poznámky k tabuľke:
[a] Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén.
[b] Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.
[c] Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovištia taxislužieb určené na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.
[d] Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania

Hluk počas výstavby

Počas etapy výstavby budú hlukom z dopravy stavebných mechanizmov a z činností, ktoré sprevádzajú stavebné postupy, atakovaní predovšetkým obyvatelia žijúci najbližšie od mostného objektu. V tomto prípade však bude pôsobenie hluku a vibrácií dočasné, po dobu trvania rekonštrukčných prác na mostnom objekte a ceste. Ide o časovo obmedzený vplyv viazaný výhradne na obdobie samotnej výstavby, ktorá sa predpokladá v trvaní cca 12 mesiacov. Dobrou organizáciou práce na stavenisku a vylúčením prác v nočných hodinách sa dá obmedziť pôsobenie hluku.

Základný rámec prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí, ktoré nesmú byť stavebnou činnosťou prekročené definuje vyššie uvedená vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z.. V zmysle prílohy vyhlášky, v pracovných dňoch od 7:00 do 21:00 h a v sobotu od 8:00 do 13:00 h sa pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí stanovuje posudzovaná hodnota pripočítaním korekcie K = (-10) dB k ekvivalentnej hladine A zvuku v uvedených časových intervaloch. V týchto časových intervaloch sa neuplatňujú korekcie podľa tabuľky č. 2. uvedenej vyhlášky (korekcie na špecifický hluk - zvlášť rušivý hluk, tónový hluk, bežný impulzový hluk, vysoko impulzový hluk a vysoko energetický impulzový hluk).

Na základe uvedeného možno konštatovať nasledovné:

- hlučné stavebné práce sa môžu vykonávať v pracovných dňoch od 7:00 - 21:00,
- počas víkendu sa hlučné stavebné práce môžu vykonávať len v sobotu v čase od 8:00 - 13:00,
- stavebné práce môžu prebiehať aj mimo týchto hodín, ale práce, ktoré prekračujú prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí sa môžu vykonávať len v čase, ktorý je špecifikovaný v predchádzajúcich bodoch. Mimo tohto času možno na stavebnú činnosť vztiahnuť prípustné hodnoty hluku z tabuľky pre hluk z iných zdrojov.

Podľa nariadenia vlády SR č. 26/2006 Z.z., ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 222/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody emisií hluku zariadení

používaných vo vonkajšom priestore, sú pre jednotlivé zariadenia používané na stavbe ustanovené tieto prípustné hladiny akustického výkonu v dB.

Tab. č. 5: Zariadenia, pre ktoré sú ustanovené najvyššie prípustné hodnoty emisií hluku

Typ zariadenia	Čistý inštalovaný výkon P (kW)	Prípustná hladina akustického výkonu v dB/1 pW od 3.1.2006
Zhutňovacie stroje	8 < P ≤ 70	106
	P > 70	86 + 11 lg P
Pásové dozéry, pásové nakladače	P ≤ 55	103
	P > 55	84 + 11 lg P
Kolesové dozéry, kolesové nakladače, dampery, gradery, finišéry	P ≤ 55	101
	P > 55	82 + 11 lg P
Kompresory	P ≤ 15	97
	P > 15	95 + 2 lg P

Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že hluk v okolí zemných strojov v činnosti dosahuje pomerne vysoké hladiny. Hluk od týchto strojov je dočasný a má výrazne premenný, prerušovaný charakter a závisí od druhu vykonávanej činnosti a od momentálne realizovanej technológie (bagrovanie, sypanie štrku, zhutňovanie, nakladanie atď.). Bežné je aj spolupôsobenie jednotlivých zdrojov hluku pri súčasnej práci niekoľkých strojov a zariadení.

Hluk počas prevádzky

Na základe aplikácie vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri hodnotení hluku z pozemnej dopravy, vyhláška definuje prípustné hodnoty pre hluk z pozemnej a vodnej dopravy ako celku, a to pre jednotlivé kategórie chráneného územia, resp. chráneného priestoru. Pozemná doprava je v prílohe tejto vyhlášky zadefinovaná ako doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy. Podľa § 3 ods. 1 tejto vyhlášky je ochrana zdravia pred hlukom zabezpečená, ak posudzované hodnoty hluku nie sú vyššie ako prípustné hodnoty. Pri objektivizácii a následnom hodnotení vo vzťahu k prípustnej hodnote je potrebné zohľadňovať pôsobenie všetkých pozemných komunikácií, električkových tratí, resp. vodných ciest, ktoré dotknuté chránené územie ovplyvňujú. Príspevok hluku z posudzovanej stavby vyvolá v súvisiacom vonkajšom prostredí nárast ku existujúcemu hluku a v prípade prekročenia prípustných hodnôt hluku z existujúcej pozemnej dopravy bude príspevok hluku menej ako ΔL = 1dB a ovplyvní minimálne existujúcu akustickú situáciu.

Navrhovanými zmenami, resp. rekonštrukciou sa vplyvy cesty I/66 na akustické pomery v území významne nemenia.

Znečistenie ovzdušia

Počas výstavby

Bude dochádzať k zvýšenej koncentrácii škodlivín z komunikácie, a to najmä prachových častíc pri teplom a suchom počasí trvajúcom nepretržite 15 a viac dní, kedy je eliminované očisťovanie ovzdušia mokrým spádom. Takýto dočasný nepriaznivý vplyv na kvalitu ovzdušia a krajinu za trvania dlhšieho suchého obdobia sa vyskytne v dotknutom území len niekoľko krát za rok. Ide o časovo obmedzený vplyv viazaný výhradne na obdobie samotnej výstavby, ktorá sa predpokladá v trvaní cca 12 mesiacov.

Dopravná prevádzka

Pôsobí negatívne na ovzdušie vplyvom spaľovania uhľovodíkových palív v spaľovacích motoroch dopravných prostriedkov, kde dochádza k tvorbe znečisťujúcich látok (CO, NO_X, VOC, SO_2, PM), vrátane produkcie skleníkových plynov (CO_2, CH_4, N_2O). Cestná doprava sa podieľa na znečisťovaní ovzdušia v rámci dopravy v najväčšej miere. Najvýraznejšie je to pri produkcii emisií CO (oxid uhoľnatý) až 97,38 %, ako aj pri emisiách CO_2 (oxid uhličitý), kde je podiel cestnej dopravy 96,32 %.

2 VPLYVY NA HORNINOVÉ PROSTREDIE A RELIÉF

Mierne zásahy do horninového prostredia budú spojené s úpravou vedenia cesty I/66, ktoré je hľadiska súčasne platných noriem a z hľadiska bezpečnosti v riešenom úseku nevyhovujúce. Z toho dôvodu je nevyhnutná mierna úprava smerového a výškového vedenia trasy cesty I/66 spojená aj s novými zábermi pôdy a úpravou povrchu.

Navrhovanými zmenami sa vplyvy na horninové prostredie a reliéf významne nezmení.

3 VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY

Počas prevádzky nenastane žiadna zmena v radiačnej a energetickej bilancii zemského povrchu, nakoľko oproti stavu pred rekonštrukciou sa po úprave mostného objektu vôbec nezmení. Produkcia exhalátov motorových vozidiel má významný podiel aj na globálnych dôsledkoch znečistenia ovzdušia, akými sú acidifikácia a zmena klímy v dôsledku produkcie skleníkových plynov (predovšetkým CO_2, CH_4, N_2O), ale vzhľadom na charakter a rozsah rekonštrukcie vplyvy budú nevýznamné a oproti pôvodnému stavu sa v podstate nezmenia. Rozhodujúci vplyv na produkcii vyššie uvedených plynov má intenzita dopravy a technický stav a vek vozidiel.

Navrhovanými zmenami sa vplyv na klimatické pomery nezmení.

4 VPLYVY NA OVZDUŠIE

Počas výstavby

Počas stavebných prác sa očakáva znečisťovanie ovzdušia najmä vplyvom zvýšenej prašnosti a vyššieho obsahu výfukových plynov z nákladnej dopravy priamo na stavbe a trasách prevozu zemín a materiálov. K zvýšenej koncentrácii prachových častíc bude dochádzať pri teplom a suchom počasí, kedy je eliminované znečisťovanie ovzdušia mokrým spádom (zrážkami).

Zhotoviteľ stavby vypracuje plán organizácie výstavby, ktorý bude obsahovať zásady ochrany okolitého územia pred zvýšenou prašnosťou.

Základné opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov prašnosti a zvýšených koncentrácií z dopravy v intraviláne sú:

- organizačne zabezpečiť stavbu tak, aby sa realizovala len počas pracovných dní v čase od 7:00 – 21: 00 a dôsledne sa dodržiavali dni pracovného pokoja,
- dodávateľ stavby musí zabezpečiť dôslednú údržbu prístupových komunikácií, staveniska, stavebných dvorov i depónií najmä dôsledným odprašovaním - zametaním, v prípade sucha kropením a odstraňovaním blata z plôch.

Počas prevádzky

Dopravná prevádzka pôsobí negatívne na ovzdušie vplyvom spaľovania uhľovodíkových palív v spaľovacích motoroch dopravných prostriedkov, kde dochádza k tvorbe znečisťujúcich látok (CO, NO_X, VOC, SO_2, PM), vrátane produkcie skleníkových plynov (CO_2, CH_4, N_2O). Cestná doprava sa podieľa na znečisťovaní ovzdušia v rámci dopravy v najväčšej miere. Najvýraznejšie je to pri produkcii emisií CO (oxid uhoľnatý) až 97,38 %, ako aj pri emisiách CO_2 (oxid uhličitý), kde je podiel cestnej dopravy 96,32 %.

Z hľadiska vývoja možno sledovať pokles jednotkových emisií z dopravy v dôsledku „ekologizácie“ vozového parku uplatňovaním európskych štandardov. Od septembra 2014 je pre osobné vozidlá v platnosti emisný

limit EURO 6, ktorý predpokladá významnú redukciu emisií, hlavne pri oxidoch dusíka. Uvedená norma pre ťažké vozidlá je v platnosti od januára 2013. V porovnaní s normou EURO II, platnej od roku 1996 by uplatnenie EURO VI pre nákladné vozidlá a autobusy malo znamenať redukciu emisií CO zo 4 na 1,5 g/km, pri NO_x zo 7 na 0,4 g/km, pri tuhých znečisťujúcich látkach z 0,25 na 0,01 g/km a pri uhľovodíkoch z 1,1 na 0,13 g/km. Znamená to, že napriek narastajúcej intenzite dopravy, by celkové emisie z prevádzky cesty nemali v budúcnosti narastať.

Posudzovanými zmenami sa vplyv na ovzdušie za dodržania navrhovaných opatrení nezmení.

5 VPLYVY NA VODNÉ POMERY

5.1 VPLYVY NA POVRCHOVÉ VODY

Hydrologickú os hodnoteného územia predstavuje rieka Hron, do ktorého sa južne od riešeného územia vlieva ako pravostranný prítok aj potoka Brezinka. Stavebnými úpravami nebude ohrozený prietokový profil potoka a mostný otvor bude bez problémov schopný previesť hladinu Q_{100}.

Mierne negatívne ovplyvnenie povrchového toku predstavujú rekonštrukčné práce mostného objektu. Mierne negatívne vplyvy na kvalitu vody sa dajú očakávať v období výstavby pri zásahoch do koryta potoka Brezinka.

Počas prevádzky mostného objektu budú vznikať rovnako ako v súčasnosti dažďové vody z vozovky, spôsob odvodnenia komunikácie sa nebude významne meniť. Odvodnenie povrchu mosta je zaistené priečnym a pozdĺžnym sklonom mosta. Odvodnenie cesty I/66 je zaistené priečnym a pozdĺžnym sklonom a rozptýlením povrchovej vody do okolitého terénu. Voda z vozovky bude odvedená prirodzeným odtokom cez nespevnené krajnice na svahy násypov cestného telesa do záchytných zemných priekop pozdĺž cestného telesa až do potoka Brezinka tak, ako je to aj v súčasnosti.

Počas výstavby bude nevyhnutné pravidelne kontrolovať technický stav používaných strojov a zariadení. Dodržať ustanovenia § 39 vodného zákona – vykonať také opatrenia, ktoré zabránia úniku ropných látok zo stavebných strojov, mechanizmov a stavebných dopravných prostriedkov do podzemných a povrchových vôd a do pôdy alebo neohrozia ich kvalitu. Tiež je potrebné minimalizovať zásahy do vodného toku na nevyhnutnú mieru, zbytočne nevchádzať stavebnými mechanizmami do koryta toku a zabezpečiť ochranu vôd pod mostom pri demolácii nosnej konštrukcie a otryskávaní spodnej stavby, pri padnutí okamžité odstránenie z toku. Umiestnenie stavebného dvora, skladovanie strojov, zariadení, materiálu a vzniknutého odpadu bude potrebné na spevnených plochách mimo ochranné pásmo vodného toku. V prípade vzniku havarijných situácií zabezpečiť okamžité odstraňovanie zistených závad.

Pred začiatkom a počas realizácie výstavby by bolo vhodné prizvať zástupcu správcu vodného toku a riadiť sa jeho pokynmi.

Pri dodržiavaní uvedených opatrení nie je predpoklad ohrozenia kvality a zmien kvantity povrchových vôd.

5.2 VPLYVY NA PODZEMNÚ VODU

Vplyv na režim podzemnej vody

Podzemné vody sú priamo ovplyvniteľné únikom kontaminujúcich látok a ich prestupom cez zónu aerácie. S migráciou kontaminovaných podzemných vôd súvisí aj možná následná kontaminácia povrchových vôd.

Miera zraniteľnosti podzemných vôd závisí predovšetkým od priepustnosti pokryvných útvarov, mocnosti zóny aerácie a vlastností samotného kolektora. Na základe týchto atribútov je možno územie kategorizovať ako silne zraniteľné.

Ochrana vôd počas výstavby aj prevádzky mostného objektu je veľkej miere otázkou prevencie, ktorá musí zahŕňať:

- použitie vyhovujúcej stavebnej a dopravnej techniky;
- zabezpečenie miest manipulácie s nebezpečnými látkami proti ich únikom;

- pravidelné kontroly mechanizmov a miest manipulácie s nebezpečnými látkami a okamžité odstraňovanie zistených závad;
- personálnu pripravenosť;
- havarijnú pripravenosť.

Z hľadiska personálnej pripravenosti bude potrebné zabezpečiť poučenie zamestnancov o rizikách znečistenia podzemných vôd, o nebezpečných vlastnostiach ropných látok a o postupoch v prípade havárie. Mimoriadne náročné v uvedenom smere bude zvládnutie kontroly a poučenia všetkých dodávateľských organizácií.

Ochrana vodárenských zdrojov

Stavba nezasahuje do žiadnych ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Zmenou navrhovanej činnosti sa potenciálne vplyvy na podzemné vody významne nemenia. Kumulovaný a synergický vplyv s inými činnosťami sa nepredpokladá.

6 VPLYVY NA PÔDU

Podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovuje spôsob ochrany humusového horizontu poľnohospodárskych pôd, s ktorým musí byť naložené tak, aby nedošlo k znehodnoteniu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a aby bolo zabezpečené jeho hospodárne a účelné využitie.

Stavba sa uskutočňuje z veľkej časti na pozemkoch v správe stavebníka (SSC). Dodatočné trvalé zábery stavby sa týkajú úpravy smerového a výškového vedenia cesty I/66. Stavba si vyžiada dočasné zábery pozemkov pre prístup na stavenisko a zariadenie staveniska.

Plocha staveniska sa nachádza v bezprostrednom okolí existujúcej a využívanej cesty I/66 v susedstve, resp. čiastočne na ploche s výskytom prevažne lúčnych porastov. Plocha stavebného dvora a dočasných komunikácií nachádzajúcich sa v rámci plochy dočasného záberu stavby. Po ukončení stavebných prác budú dočasne zabrané plochy vrátené do pôvodného stavu.

Pred začatím výstavby obstarávateľ Slovenská správa ciest zmluvne vysporiada pozemky, ktoré budú používané počas stavby (dočasný záber) a odovzdá stavenisko zhotoviteľovi stavby. Vzhľadom na rozsah stavby sa zabezpečenie všetkých materiálov predpokladá z priľahlých zdrojov bez potreby otvárania nových zemníkov či depónií.

V riešenom území boli identifikované pôdy, ktoré by boli zaradené v zmysle NV č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy medzi najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnych územiach dotknutých obcí. BPEJ okolitých pôd 1068235 – kambizeme typické kyslé na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké patria do skupiny 6. Z hľadiska typologicko-produkčnej kategorizácie poľnohospodárskych pôd ide pôdy skupiny T1 – produkčné trvalé trávne porasty.

V riešenom úseku cesty sa v súčasnosti na cestu I/66 napájajú 2 vjazdy na pole. Na základe požiadavky ostanú oba vjazdy zachované.

Počas výstavby je potrebné, aby budúci zhotoviteľ stavby mal k dispozícii plochy, na ktorých bude mať možnosť umiestniť svoje sociálne, prevádzkové a technologické zariadenia, zriadiť skládky materiálov a vytvoriť rôzne manipulačné plochy. Vzhľadom na charakter a umiestnenie stavby projekt nepredpisuje ani neurčuje umiestnenie takýchto plôch - stavebných dvorov. Výsledný návrh a ich umiestnenia bude závisieť od konkrétneho zhotoviteľa stavby a od použitých technológií. Zhotoviteľ si zabezpečí stavebné dvory podľa vlastných potrieb a možností na okolitých spevnených plochách resp. priamo na rekonštruovanom úseku.

Na všetkých plochách určených pre účel stavebných dvorov bude nevyhnutné dodržiavať hlavné zásady technologickej disciplíny s dôrazom na ochranu životného prostredia. V dotknutom území sa táto požiadavka týka hlavne ochrany povrchových a podzemných vôd, ochrany obyvateľstva pred hlukom a imisiami a udržiavania čistoty na súvisiacich komunikáciách.

Zmenou navrhovanej činnosti sa vplyvy na pôdy oproti súčasnosti významne nemenia.

7 VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY

Vplyvy na živočíchy

Vplyvy na živočíšstvo v etape výstavby navrhovanej činnosti sú krátkodobé a čiastočne rušivé počas stavebných prác. Etapa výstavby prináša negatívne faktory pre ovplyvnenie životného prostredia živočíchov: hluk, prašnosť, presuny stavebných mechanizmov, možné havarijné úniky znečisťujúcich látok do pôdy a vody.

Počas budovania mosta a úpravy priľahlého úseku cesty I/66 dôjde k miernemu narušeniu zoocenóz v blízkom okolí a tiež v období výstavby bude dochádzať k miernemu vyrušovaniu v okolitých porastoch. Nepôjde však o významné ovplyvnenie, nakoľko realizácia rekonštrukcie je časovo obmedzená na obdobie 12 mesiacov a po dokončení bude okolie cesty uvedené do pôvodného stavu a konštrukcia nového mosta bude takmer rovnaká ako súčasná. Počas výstavby bude nevyhnutné podľa možností čo najviac skrátiť obdobie výstavby a minimalizovať výruby ako aj práce v samotnom toku. Po ukončení stavebných prác je predpoklad postupného obnovenia zoocenóz dotknutého úseku potoka ako aj obnovenia jeho biokoridorových funkcií.

Súčasťou príloh je aj Primerané hodnotenie vplyvov projektu „M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo“ na územia sústavy Natura 2000 (ENVICONSULT spol. s.r.o., 07/2024), kde je zhodnotený vplyv na jednotlivé predmety ochrany v dotknutých územiach sústavy Natura 2000.

Vplyvy navrhovanej stavby na živočíšstvo budú z dôvodu okrajového zásahu do okolitých spoločenstiev mierne negatívne, budú mať dočasný charakter.

Vplyvy na vegetáciu a výruby drevín

Pri rekonštrukcii mosta budú odstránené dreviny v bezprostrednej blízkosti mosta v nevyhnutnom rozsahu. Pri výrube drevín je potrebné postupovať podľa zákona 543/2002 Z. z. (t. j. na dreviny a kroviny, ktoré v danom území rastú a ktorých výrub podlieha súhlasu orgánu ochrany prírody, bude vydané právoplatné rozhodnutie o súhlase na výrub drevín a krovín v konaní). Orgánom ochrany prírody, ktorý vydáva súhlas na výrub v zastavanom území obce je príslušná obec v zmysle § 69 ods. 1 písm. d) zákona a súhlas na výrub mimo zastavaného územia obce vydáva príslušný Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie v zmysle § 68 písm. c) zákona. Vzhľadom k tomu, že plocha dotknutého územia je v 2. a 4. stupni územnej ochrany podľa zákona 543/2002 Z. z., je potrené žiadať súhlas o výrub na všetky dreviny bez ohľadu na ich veľkostné parametre. Právoplatné rozhodnutie na výrub drevín bude predložené najneskôr pri zahájení prác.

V etape výstavby budú **opatrenia na ochranu drevín** zamerané na:

- počas výstavby obmedziť výruby drevín na nevyhnutnú mieru a ostatné dreviny v blízkosti stavby chrániť pred možným mechanickým poškodením (podľa Arboristického štandardu č. 2 Ochrana drevín pri stavebnej činnosti),
- výrub nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť v mimovegetačnom období (október - február),
- po ukončení stavebných prác uviesť poškodené plochy do pôvodného stavu.

Pri stavebnej činnosti dôjde k odstráneniu a narušeniu vegetačného krytu v rozsahu trvalých a dočasných záberov, čím budú dotknuté predovšetkým lúčne porasty v okolí cesty I/66. Pôjde o mierne negatívny vplyv, ktorý môže byť spojený aj so šírením nepôvodných druhov rastlín. Preto je potrebné v etape výstavby a minimálne v prvom roku po uvedení do prevádzky sledovať šírenie inváznych a nepôvodných druhov rastlín v dotknutom území trvalého a dočasného záberu a v blízkom okolí. Frekvenciu sledovania odporúčame aspoň 2x vo vegetačnom období (1x – máj / jún, 1x – august / september). Po prípadnej detekcii inváznych druhov je nevyhnutné zabezpečiť ich odstraňovanie v súlade s Prílohou č. 2 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov tak, aby sa zabránilo ich rozširovaniu.

Vplyvy navrhovanej stavby na vegetáciu budú z dôvodu odstránenia a ovplyvnenia pôvodnej vegetácie v porovnaní s pôvodným stavom mierne negatívne.

Vplyv na biotopy a biodiverzitu

Navrhovaná činnosť sa nachádza v území, kde platí 2. – 4. stupeň ochrany, okrajovo zasahuje do viacerých chránených území a je v kontakte s ďalšími chránenými územiami. Z tohto dôvodu bude potrebné zvýšenú pozornosť venovať opatreniam na zachovanie stavu biotopov a biodiverzity v dotknutom území. Na základe vykonaného terénneho prieskumu boli identifikované v dotknutom území nasledujúce biotopy:

- Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky
- Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach
- Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy
- Br6 Brehové porasty deväťsilov
- X – synantropné biotopy

Mierne negatívne ovplyvňovanie biotopov a biodiverzity sa očakáva v období realizácie navrhovanej činnosti, kedy bude vplyvom stavebných prác dochádzať k vyrušovaniu hlukom a zvýšenej prašnosti na priľahlých plochách a tiež dôjde k odstráneniu a narušeniu vegetačného krytu a drevín.

Súčasťou príloh je aj Primerané hodnotenie vplyvov projektu „M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo“ na územia sústavy Natura 2000 (ENVICONSULT spol. s.r.o., 07/2024), kde je zhodnotený vplyv na jednotlivé predmety ochrany v dotknutých územiach sústavy Natura 2000.

Na základe uvedeného a podľa výsledkov primeraného hodnotenia vplyvov projektu na územia sústavy Natura 2000 možno konštatovať, že z pohľadu vplyvu navrhovanej zmeny na biodiverzitu nedôjde k významným negatívnym vplyvom stavby na doterajší výskyt fauny a flóry viažucich sa na biotopy v hodnotenom území.

8 VPLYVY NA KRAJINU - ŠTRUKTÚRU A VYUŽÍVANIE KRAJINY, KRAJINNÝ OBRAZ

Vzhľadom na rozsah rekonštrukčných prác sa štruktúra ani scenérie krajiny nezmení.

9 VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A ICH OCHRANNÉ PÁSMA

Mostný objekt je umiestnený v území, v ktorom platí 2. – 4. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Riešené územia navrhovanej činnosti zasahuje do jedného veľkoplošného a jedného maloplošného chráneného územia národnej sústavy chránených území:

- PR Meandre Hrona – Riešené územie navrhovanej činnosti okrajovo zasahuje severovýchodnej časti územia (4. stupeň ochrany).
- OP NP Nízke Tatry – Riešené územie navrhovanej činnosti sa nachádza v ochrannom pásme NP Nízke Tatry (2. stupeň ochrany).

Riešené územie navrhovanej činnosti zasahuje priamo do dvoch území európskej sústavy Natura 2000 (CHVÚ – chránené vtáčie územia, ÚEV – územia európskeho významu):

- SKUEV0303 Alúvium Hrona – plocha riešeného územia okrajovo zasahuje do územia,
- SKCHVU018 Nízke Tatry – plocha riešeného územia okrajovo zasahuje do územia,

Ďalšie územia sa nachádzajú v blízkosti plochy riešeného územia. Najbližšie územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 identifikované v širšom riešenom území sa nachádzajú vo vzdialenostiach:

- SKUEV0204 Homoľa – hranica chráneného územia sa nachádza cca 960 m JV smerom
- SKUEV0297 Brezinky – hranica chráneného územia sa nachádza cca 1,4 km S smerom

Ostatné chránené územia európskej a národnej sústavy chránených území sa nachádzajú vo väčšej vzdialenosti od posudzovanej činnosti.

Podľa Ramsarského dohovoru o mokradiach sa v širšom riešenom území nenachádza žiadna mokraď medzinárodného významu.

Vzhľadom na vyššie uvedené bol predpoklad priameho alebo nepriameho negatívneho ovplyvnenia chránených území európskej sústavy Natura 2000 realizáciou posudzovanej stavby, preto bolo vypracované aj primerané hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na lokality Natura 2000 v zmysle príslušných metodík

a smernice o biotopoch, ktoré tvorí samostatnú prílohu predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Záverom primeraného hodnotenia spracovaného pre potreby hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany (ENVICONSULT spol. s.r.o., 07/2024) je konštatovanie, že neboli zistené významne negatívne vplyvy na žiadne predmety ochrany, ciele ochrany a integritu dotknutých území. Mierne negatívne ovplyvnenie (-1) sa predpokladá pri 8-mich predmetoch ochrany v dvoch územiach Natura 2000. Realizácia navrhovanej činnosti je možná za predpokladu vykonania navrhovaných zmierňujúcich opatrení.

Na základe uvedeného možno vplyv výstavby a prevádzky hodnoteného mostného objektu na chránené územia považovať za mierne negatívny.

10 VPLYVY NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

V zmysle dokumentácie RÚSES okresu Brezno (SAŽP 2020) posudzovaná činnosť zasahuje priamo do dvoch prvkov ÚSES:

- NRBc 3 Kráľovohoľské Nízke Tatry – rozsiahle biocentrum nadregionálneho významu. Hranica prechádza cez riešené územie, je totožná s cestou I/66.
- NRBk 1 Hron – NRBk plní funkciu hydrického biokoridoru, je v kontakte s BRBc Muránska planina, NRBc Kráľovohoľské Nízke Tatry, RBc Lúky na Besníku, RBc Pod Dlhým vrchom, RBc Vrchovisko pri Pohorelskej Maši, RBc Bacúšska jelšina, RBc Horné lazy. Územie NRBk je vymedzené na nive Hrona a zahŕňa lužné lesy, slatiny, rašeliniská, vlhkomilné a lúčne spoločenstvá s nelesnou drevinou vegetáciou. Hranica prechádza cez riešené územie, je totožná s cestou I/66.

Realizácia navrhovanej činnosti vzhľadom na svoj charakter a technické riešenie vyžaduje aj priame zásahy vo vodnom toku. Mierne negatívne vplyvy na kvalitu vody sa dajú očakávať hlavne v období výstavby, dôjde aj k čiastočnému obmedzeniu koridorových funkcii, ktoré po ukončení stavebnej činnosti budú obnovené.

Obdobie výstavby bude vhodné podľa možností čo najviac skrátiť a minimalizovať výruby ako aj práce v samotnom toku. Po ukončení stavebných prác je predpoklad obnovenia zoocenóz dotknutého úseku potoka ako aj obnovenia jeho biokoridorových funkcií. Ostatné prvky ÚSES sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti od riešeného územia a je nepravdepodobné, že by realizáciou navrhovanej činnosti mohlo dôjsť k ich ohrozeniu, príp. narušeniu.

Počas výstavby bude potrebné pravidelne kontrolovať technický stav používaných strojov a zariadení. Dodržať ustanovenia § 39 vodného zákona – vykonať také opatrenia, ktoré zabránia úniku ropných látok zo stavebných strojov, mechanizmov a stavebných dopravných prostriedkov do podzemných a povrchových vôd a do pôdy alebo neohrozia ich kvalitu. Umiestnenie stavebného dvora, skladovanie strojov, zariadení, materiálu a vzniknutého odpadu bude potrebné na spevnených plochách mimo ochranné pásmo vodného toku. V prípade vzniku havarijných situácií zabezpečiť okamžité odstraňovanie zistených závad.

Na základe uvedeného možno vplyv navrhovanej činnosti na prvky územného systému ekologickej stability považovať za mierne negatívny, budú dočasného charakteru.

11 VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME

Výstavba bude prebiehať, na základe požiadavky stavebníka, za prevedenej premávky do jedného pruhu pomocou dočasného dopravného značenia. Vjazdy a výjazdy zo staveniska budú udržiavané v náležitom stave a znečistenie sa bude okamžite odstraňovať. Využívanie miestnych komunikácií počas výstavby sa bude minimalizovať.

Zhotoviteľ ihneď po ukončení rekonštrukcie odstráni dočasné dopravné značenie, pričom zodpovedá za uvedenie resp. obnovu trvalého dopravného značenia a obnovenie riadnej cestnej premávky.

Ostatných prvkov urbánneho komplexu sa realizácia navrhovanej činnosti nebude týkať.

12 VPLYVY NA KULTÚRNE PAMIATKY A ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY

V súčasnosti nie je známe, že by sa na lokalite vyskytovali archeologické lokality. Vzhľadom na to, že všetky stavebné úpravy budú realizované v rámci mostného telesa a priľahlého úseku existujúcej cesty I/66 nie je predpoklad zásahu do prípadných archeologických nálezísk v okolí stavby.

V záujmovom území sa vzhľadom na jeho polohu nenachádzajú žiadne kultúrnohistorické pamiatky.

13 KUMULATÍVNE A SYNERGICKÉ VPLYVY

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná v polohe existujúcej cesty I/66, preto je kumulatívny vplyv na dotknuté územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany kumulovaný hlavne s vplyvmi premávky na tejto ceste. Okrem tejto plánovanej rekonštrukcie sú v úseku cesty I/66, ktorý je v kontakte s dotknutými územiami sústavy Natura 2000 ďalšie rekonštrukcie mostných objektov a úsekov cesty v realizácii alebo sú vo fáze projekčných prác.

Pri objektoch, ktoré sa rekonštruujú v súčasnosti nebude dochádzať ku kumulácii vplyvov realizácie s hodnoteným mostom a úsekom cesty. Ich poloha a vplyv prevádzky po ich dokončení budú rovnaké ako pred realizáciou. Pri ostatných mostoch, ktorých rekonštrukcia je vo fáze projekčnej prípravy a povoľovania je pravdepodobné, že ich realizácia bude prebiehať v inom termíne ako v prípade hodnoteného mosta. V prípade realizácie iných stavieb zasahujúcich do horného toku Hrona by mohlo dochádzať k miernej kumulácii negatívnych vplyvov na biotu a v prípade iných stavieb na ceste I/66 v okolí navrhovanej činnosti aj ku kumulatívnym vplyvom na dopravu. Kumulatívny vplyv nebude významný a bude mať dočasný charakter.

V súvislosti s realizáciou rekonštrukčných prác mostného objektu je potrebné v území počítať s kumulatívnymi vplyvmi hluku a emisií v trvaní cca 12 mesiacov. V riešenom území je dominantným zdrojom hluku cestná doprava na ceste I/66.

Navrhovaná činnosť na ceste I/66 nebude mať trvalý vplyv na nárast kumulatívnych vplyvov, naopak predpokladá sa zlepšenie plynulosti a bezpečnosti dopravy, zníženie negatívneho dopadu cestnej dopravy na životné prostredie krajiny a obyvateľstva, zvýšenie dopravného komfortu užívateľov komunikácie, predĺženie životnosti dotknutých stavebných objektov a zníženie hlukovej záťaže.

14 SUMÁRNE ZHODNOTENIE VPLYVOV ZMIEN NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Sumárne zhodnotenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a rozloženia časového pôsobenia na obdobie výstavby a prevádzky sme posúdili verbálne numerickou stupnicou (tzv. rating systém).

Jednotlivým indikátorom sme prideľovali bodové hodnoty, pričom bola použitá škála od + 5 (pozitívny vplyv) do - 5 (negatívny vplyv). Krajné hodnoty možno považovať za extrémne, mimoriadneho významu.

Kritériám sme priraďovali relatívne hodnoty, vyjadrujúce mieru vplyvu v porovnaní s týmito extrémnymi hodnotami. Tam, kde to bolo možné, sa pri hodnotení kritérií porovnával rozdiel oproti súčasnému stavu, resp. nulovému variantu.

Body boli prideľované na základe nasledovnej škály verbálnej významnosti:

0 minimálny až zanedbateľný vplyv

1 vplyv mierny, lokálny, krátkodobý, eliminovateľný dostupnými prostriedkami, minimálny rozdiel voči súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante

2 vplyv stredného významu, s dlhou dobou pôsobenia, zmierniteľný dostupnými prostriedkami, badateľný rozdiel voči súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante

3 významný vplyv, s dlhodobým pôsobením na malom území alebo krátko-dobým pôsobením na väčšom území, zmierniteľný ochrannými opatreniami, podstatný rozdiel oproti súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante

4 veľmi významný vplyv, zásah veľkého územia, zmierniteľný náročnými prostriedkami alebo kompenzáciami, rozdiel oproti súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante je veľmi výrazný

5 vplyv extrémneho významu, s dlhodobým a územne rozsiahlym pôsobením, významne zhoršujúci (alebo zlepšujúci) súčasný stav územia, zmierňujúce opatrenia sú technicky nerealizovateľné alebo mimoriadne náročné.

V nasledujúcom hodnotení je symbolom – označený vplyv irelevantný a symbolom * vplyv potenciálny, napr. vplyv v prípade havárie.

Tab. č. 6: Vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti

Ukazovateľ	***Vplyv***	***Hodnotenie***	
		Výstavba	***Prevádzka***
Vplyvy na obyvateľstvo			
Pohoda a kvalita života	Kvalita obytného prostredia	0	0
	Bariérový vplyv	0	0
	Ovplyvnenie scenérie krajiny	0	0
	Ponuka pracovných príležitostí v dotknutej obci	+1	0
Zdravotné riziká	Hluk	-1	+1
	Emisie	-1	0
	Vibrácie	-1	0
Vplyvy na prírodné prostredie a chránené územia			
Horninové prostredie	Ovplyvnenie ložísk surovín	0	0
	Narušenie stability horninového prostredia	0	0
	Znečistenie horninového prostredia	0	0
Ovzdušie	Ovplyvnenie kvality ovzdušia	-1	0
	Mikroklimatické zmeny	0	0
Povrchové vody	Ovplyvnenie kvality povrchových vôd	-1*	-1*
	Ovplyvnenie režimu povrchových vôd	0	0
Podzemné vody	Ovplyvnenie kvality podzemných vôd	-1*	-1*
	Ovplyvnenie režimu podzemných vôd	0	0
Pôda	Záber pôd	-1	-1
	Mechanická degradácia a kontaminácia pôd	0	0
	Erózia pôd	0	0
Biota	Výrub a výsadba stromovej a krovinnej vegetácie	-1	0
	Ovplyvnenie vzácnych biotopov	-1	0
	Ovplyvnenie migrácie	-1	0
	Vplyvy na ÚSES	-1	0
Chránené územia	Veľkoplošné a maloplošné chránené územia	-1	0
	Chránené druhy	-1	0
	Chránené stromy	0	0
	Územia európskeho významu a chránené vtáčie územia	-1	0
	Chránené vodohospodárske oblasti	0	0
	Ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych a termálnych vôd	0	0
Vplyvy na urbánny komplex a využitie krajiny			
Súlad s ÚPD	Súlad realizácie zámeru s územnoplánovacou dokumentáciou	0	0
Priemysel a služby	Obmedzovanie alebo rozvoj priemyselnej výroby a služieb	0	0
	Zásah do priemyselných areálov	0	0
Rekreácia a cest. ruch	Obmedzovanie alebo rozvoj rekreácie a cestovného ruchu	0	0
	Zásah do areálov rekreácie a športu	0	0
Poľnohospodárstvo	Záber poľnohospodárskej pôdy	-1	0
	Vplyv na poľnohospodársku produkciu	0	0
	Zásah do poľnohospodárskych areálov	0	0
	Delenie honov	0	0
	Kontaminácia poľnohospodárskych pôd	0	0
Lesné hospodárstvo	Záber plôch lesnej pôdy	0	0
	Vplyv na hospodársku úpravu lesa	0	0
Vodné hospodárstvo	Vplyv na vodné stavby	0	0
	Vplyv na ochranné pásma vodných zdrojov	0	0
Odpadové hospodárstvo	Vplyv na zariadenia odpadového hospodárstva	0	0
	Tvorba odpadov	-1	0
Dopravná a iná infraštruktúra	Zaťaženosť miestnych komunikácií	-1	0
	Obmedzovanie dopravy v dôsledku výstavby hodnotenej činnosti	-1	0
	Vplyvy na inžinierske siete v území	0	0
	Vplyvy na kultúrne pamiatky, architektúru sídla	0	0

Ukazovateľ	***Vplyv***	***Hodnotenie***	
		Výstavba	***Prevádzka***
Kultúrne pamiatky	Vplyvy na archeologické náleziská	0	0

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

1 ÚČEL PROJEKTU

Účelom a cieľom celej stavebnej akcie je zlepšenie stavebno-technického stavu mostného objektu M4056 (ev. č. 66-153), jeho plynulé napojenie na nadväzujúci úsek cesty pred a za mostom a taktiež zvýšenie bezpečnosti a plynulosti premávky v riešenom úseku na komunikácii I/66. Existujúce vedenie cesty I/66 v mieste mosta je z hľadiska súčasne platných noriem a z hľadiska bezpečnosti nevyhovujúce. Z toho dôvodu je nevyhnutná mierna úprava smerového a výškového vedenia trasy cesty I/66.

Posudzovaný mostný objekt ani nadväzujúca cesta I. trieda neboli v minulosti posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko stavby boli vybudované pred účinnosťou tohto ako aj predchádzajúceho zákona č. 127/1994 Z. z.

2 STRUČNÝ POPIS TECHNICKÉHO RIEŠENIA

Most bol postavený v roku 1900. Jedná sa o jednopoľový kamenný klenbový most, ktorý bol v roku 2013 dodatočne zosilňovaný. Z hľadiska aktuálnych miestopisných názvov sa most nachádza nad potokom Brezinka pred obcou Telgárt. V projektovej dokumentácii rekonštrukcie mosta s označením stavby "M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo" je daný most okrem názvu definovaný aj presným km staničením na ceste I/66.

Úsek je v súčasnosti smerovo v pravotočivom oblúku (v smere staničenia cesty) s polomerom približne 110,0 m (odhad), výškovo čiastočne v priamej a čiastočne v oblúku v stúpaní (v smere staničenia) v sklone okolo 2,00 % (odhad). Priečny sklon na moste a na priľahlých úsekoch cesty pred a za mostom je jednostranný dostredný s veľkosťou okolo 5,00%. Šírka dopravného priestoru (spevnená šírka vozovky) na moste je okolo 7,30 m.

Most vykazuje viacero porúch, ktoré znižujú funkčnosť a životnosť objektu a sú ohrozujúcim faktorom pre bezpečnosť cestnej premávky na moste. Celkový vek mosta, intenzita dopravy a nefunkčná izolácia nosnej konštrukcie zapríčiňuje výraznú degradáciu nosnej konštrukcie a spodnej stavby.

Predmetnou stavebnou akciou sa vybuduje nový mostný objekt (SO201-00) a pôvodná konštrukcia mosta sa v nevyhnutnom rozsahu odbúra. Nový most bude spĺňať všetky požiadavky v zmysle platných STN a STN EN, VL a TP. Vybudovaním nového mostného objektu a úpravou nevyhnutného úseku cesty I/66 dôjde k zvýšeniu bezpečnosti a plynulosti dopravy. Predmetnou stavebnou akciou sa upraví aj nevyhnutný úsek cesty I/66 (SO 101-00) v blízkosti mosta.

Nové technické riešenie si vyžaduje majetkoprávne vysporiadanie, ktoré je riešené v samostatnej časti tejto dokumentácie. Rekonštrukcia mostného objektu a nevyhnutná úprava cesty I/66 sa bude realizovať za čiastočného obmedzenej premávky na ceste I/66. Prestavba objektu bude realizovaná po poloviciach s minimálnou šírkou prejazdu min. 3,50 m.

Podkladom pre riešenie rekonštrukcie mosta boli mostný list, vizuálna obhliadka miesta stavebnej akcie, záznamy z hlavných mostných prehliadok, pracovné rokovania, geodetické zameranie územia, inžinierskogeologický prieskum a stanovenie prietokov Brezinka.

Predmetom výstavby je komplexná rekonštrukcia pôvodnej konštrukcie mosta výmenou za novú nosnú konštrukciu (SO 201-00), novú spodnú stavbu, nového spôsobu zakladania, vybudovaním nového príslušenstva mosta, aplikácia nových hydroizolácií mosta, vozovky, zábradľových zvodidiel na moste a zvodidiel pred a za mostom. Tiež sa zrealizujú nové prechodové oblasti s prechodovými doskami pred a za mostom. Pri a pod mostom budú realizované terénne úpravy dna a svahov koryta. V nevyhnutnom rozsahu bude prečistené koryto a svahy potoka Brezinka, ktoré budú následne spevnené lomovým kameňom ukladaným do betónu, aby boli ochránené základy spodnej stavby mosta pred vodnou eróziou. Poloha koryta potoka pod mostom zostane po rekonštrukcii bez výraznej zmeny, návrh plne rešpektuje aktuálne smerové a výškové vedenie koryta potoka.

Objekt 101-00 rieši rekonštrukciu cesty pred a za týmto mostom. Účelom a cieľom tohto SO je úprava nadväzujúceho úseku cesty pred a za navrhovaným mostom. Súčasťou 101-00 je aj mierna úprava smerového

a výškového vedenia trasy. V rámci stavebných úprav dôjde k šírkovej úprave vozovky podľa platných STN. Na celom upravovanom úseku dôjde k výmene konštrukčných vrstiev.

Stavebná úprava na ceste I/66 bude prebiehať v nasledujúcom rozsahu:

Staničenie začiatku úpravy cesty I/66:

- Stavebné km 0,000 00 (ZÚ)
- Úsekové 2 254 m
- Kilometrovníkové 159,830 km (DZ 160,00)
- Kumulatívne 159,962 km

Staničenie konca úpravy cesty I/66:

- Stavebné km 0,275 19 (KÚ)
- Úsekové 2 535 m
- Kilometrovníkové 160,111 km (DZ 160,00)
- Kumulatívne 160,243 km

Predpokladaná doba trvania výstavby je 12 mesiacov.

Členenie stavby na stavebné objekty

Členenie stavby podľa objektov je navrhnuté nasledovne:

- SO 101-00 – Úprava cesty I/66
- SO 201-00 – Rekonštrukcia mosta M4056

SO 101-00 Úprava cesty I/66

Rekonštrukcia cesty pozostáva z napojenia rekonštruovaného mostného objektu v navrhovanej kategórii cesty C7,5/50. Celková dĺžka úpravy je 275,19 m vrátane mostného objektu. V celom úseku dôjde k realizovaniu nových konštrukčných vrstiev v hrúbke 60 cm. Na celej dĺžke úpravy dôjde k spevneniu krajnice štrkodrvinou v šírke 0,75 m – 1,25 m. Krajnica bude vynechaná v miestach vjazdov na polia.

Na základe požiadavky investora sa mierne upravilo smerové a výškové vedenie trasy. Pôvodnú trasu tvorili priame úseky a oblúky. Medzi jednotlivými oblúkmi neboli vložené priame úseky ani prechodnice. Upravená trasa je navrhnutá na návrhovú rýchlosť 50 km/h a kategóriu cesty C7,5/50. Nové smerové vedenie bude tvorené oblúkmi a prechodnicami. Trasa sa plynule napája na existujúcu trasu. Po položení obrusnej vrstvy sa vyhotoví nové vodorovné dopravné značenie a osadia oceľové zvodidlá.

Základné údaje:

Kategória cesty:	C 7,5/50
Celková dĺžka trasy:	275,19 m
Návrhová rýchlosť:	50 km/h
Priečny sklon:	jednostranný
Pozdĺžny sklon:	min. 0,50 %, max. 2,00 %
Smerové vedenie:	priama, prosté oblúky,
Dĺžka prechodnice:	50 m

Šírkové usporiadanie základné bez rozšírenia:

Jazdné pruhy:	2 x 3,00 m 6,00 m
Spevnená krajnica:	2 x 0,50 m 1,00 m
Bezpečnostný odstup:	2 x 0,25 m 0,50 m
Celková šírka vozovky:	7,00 m

Rozšírenie v smerovom oblúku R = 125 (150) m: 0,60 m

SO 201-00 Rekonštrukcia mosta M4056

Bod kríženia:	Potok Brezinka (pôvodné označenie Čierny potok)
	Voľná výška – Q100 + 1,87m
	Uhol kríženia 79,5°

Charakteristika mosta (čl. 15):	a) na pozemnej komunikácii b) – c) most nad potokom d) s jedným otvorom e) jednopodlažný f) s hornou mostovkou g) nepohyblivý h) trvalý i) smerovo v prechodnici a výškovo v oblúku j) šikmý k) s normovanou zaťažiteľnosťou l) masívny m) plnostenný n) rámový o) otvorene usporiadaný most p) s neobmedzenou voľnou výškou
Dĺžka premostenia:	6,000 m
Dĺžka mosta:	16,840 m
Šikmosť mosta:	89,4° (stojka 1) a 89,3° (stojka 2)
Rozpätie jednotlivých polí:	6,400 (v osi cesty)
Šírka vozovky medzi obrubami:	8,200 m
Šírka chodníka:	bez chodníkov
Šírka medzi zvodidlami:	8,200 m
Šírka mosta:	9,800 m
Výška mosta:	cca 3,23 m

Predmetnou stavebnou akciou sa vybuduje nový mostný objekt a pôvodná konštrukcia mosta sa v nevyhnutnom rozsahu odbúra. Nový most bude spĺňať všetky požiadavky v zmysle platných STN a STN EN, VL a TP. Vybudovaním nového mostného objektu a úpravou nevyhnutného úseku cesty I/66 dôjde k zvýšeniu bezpečnosti a plynulosti dopravy. Predmetom výstavby je komplexná rekonštrukcia pôvodnej konštrukcie mosta výmenou za novú nosnú konštrukciu, novú spodnú stavbu, nového spôsobu zakladania, vybudovaním nového príslušenstva mosta, aplikácia nových hydroizolácií mosta, vozovky, zábradľových zvodidiel na moste a zvodidiel pred a za mostom. Tiež sa zrealizujú nové prechodové oblasti s prechodovými doskami pred a za mostom. Pri a pod mostom budú realizované terénne úpravy dna a svahov koryta.

Nové technické riešenie si vyžaduje majetkoprávne vysporiadanie, ktoré je riešené v samostatnej časti tejto dokumentácie. Mostný objekt sa bude realizovať za obmedzenej premávky. Prestavba objektu bude realizovaná po poloviciach s minimálnou šírkou prejazdu 3,50 m.

3 CHARAKTERISTIKA OVPLYVNENEJ OBLASTI

Predmetná stavba sa nachádza v Banskobystrickom kraji, v okrese Brezno, v katastrálnom území obce Telgárt. Rekonštrukcia sa týka existujúceho mosta potokom Brezinka a priľahlého úseku cesty I/66, spojená s miernou úpravu smerového a výškového vedenia trasy cesty I/66. Od najbližšieho objektu bývania sa plocha dočasného záberu stavby nachádza vo vzdialenosti 900 m JZ smerom.

4 HODNOTENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA, ZA PREDPOKLADU NEIMPLEMENTOVANIA INVESTÍCIE

Účelom mosta je prevedenie dopravy na ceste I. triedy I/66 cez potok Brezinka v k.ú. Telgárt. Na moste sa vyskytuje viacero porúch a príčin, ktoré znižujú funkčnú schopnosť objektu, ohrozujú bezpečnosť cestnej premávky na moste a skracujú jeho životnosť.

Účelom a cieľom celej stavebnej akcie je zlepšenie stavebno-technického stavu mostného objektu M4056 (ev. č. 66-153), jeho plynulé napojenie na nadväzujúci úsek cesty pred a za mostom a taktiež zvýšenie bezpečnosti a plynulosti premávky v riešenom úseku na komunikácii I/66. Existujúce vedenie cesty I/66 v

mieste mosta je z hľadiska súčasne platných noriem a z hľadiska bezpečnosti nevyhovujúce. Z toho dôvodu je nevyhnutná mierna úprava smerového a výškového vedenia trasy cesty I/66.

V tzv. nulovom variante sa vychádza zo súčasných parametrov mostného objektu, stavu mosta, ktorý bol v rámci poslednej hlavnej mostnej prehliadky zo dňa 12.10.2021 hodnotený stupňom **VI. – veľmi zlý**. Rovnako existujúce vedenie cesty I/66 v mieste mosta je z hľadiska súčasne platných noriem a z hľadiska bezpečnosti nevyhovujúce. Identifikované nedostatky zvyšujú riziko kolíznych situácii na tejto frekventovanej komunikácii.

5 SÚLAD NAVRHOVANEJ ZMENY ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU

Vzhľadom k charakteru navrhovanej činnosti – rekonštrukcia existujúceho mosta a priľahlého úseku cesty, ide o činnosť, ktorá je v súlade s územnoplánovacími dokumentáciami.

6 SUMARIZÁCIA VPLYVOV VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

Vplyvy posudzovanej stavby na životné prostredie, zdravie a socioekonomické prostredie možno na základe procesu EIA a posúdenia zmien technického riešenia zosumarizovať nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo

Obdobie výstavby bude spojené s dočasným nepriaznivým vplyvom na pohodu a kvalitu života obyvateľov, ktorí žijú, prípadne pracujú v lokalitách, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti stavby, a to hlavne v súvislosti so stavebným ruchom a obmedzovaním dopravy. Posudzovaná činnosť sa nachádza na území katastrálneho územia obce Telgárt. Od najbližšieho objektu bývania sa plocha dočasného záberu stavby nachádza vo vzdialenosti 900 m JZ smerom. Vplyvy výstavby na obyvateľstvo vzhľadom na vzdialenosť mosta od bývania sa predpokladajú skôr zvýšeným hlukom v dôsledku prejazdov nákladných vozidiel a stavebných mechanizmov, tvorbou emisií (hlavne prašnosťou). Ide o časovo obmedzený vplyv viazaný výhradne na obdobie samotnej rekonštrukcie, ktorá sa predpokladá v trvaní cca 12 mesiacov. Vplyv je zmierniteľný vhodnou organizáciou stavebnej činnosti, vylúčením stavebnej dopravy zo sídiel. Pozitívnym vplyvom je ponuka pracovných príležitostí, ktorej rozsah bude závisieť od budúceho realizátora výstavby. Výstavba bude prebiehať, na základe požiadavky stavebníka, za prevedenej premávky do jedného pruhu pomocou dočasného dopravného značenia. Vjazdy a výjazdy zo staveniska budú udržiavané v náležitom stave a znečistenie sa bude okamžite odstraňovať. Využívanie miestnych komunikácií počas výstavby sa bude minimalizovať.

Na základe zhodnotenia zdravotných rizík nie je predpoklad, že prevádzka cesty by mala negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

Mierne zásahy do horninového prostredia budú spojené s úpravou vedenia cesty I/66, ktoré je hľadiska súčasne platných noriem a z hľadiska bezpečnosti v riešenom úseku nevyhovujúce. Z toho dôvodu je nevyhnutná mierna úprava smerového a výškového vedenia trasy cesty I/66 spojená aj s novými zábermi pôdy a úpravou povrchu.

Navrhovanými zmenami sa vplyvy na horninové prostredie a reliéf významne nezmení.

Vplyv na povrchové a podzemné vody

Mierne negatívne ovplyvnenie povrchového toku predstavujú rekonštrukčné práce mostného objektu. Mierne negatívne vplyvy na kvalitu vody sa dajú očakávať v období výstavby pri zásahoch do koryta potoka Brezinka.

Počas prevádzky mostného objektu budú vznikať rovnako ako v súčasnosti dažďové vody z vozovky, spôsob odvodnenia komunikácie sa nebude významne meniť. Odvodnenie povrchu mosta je zaistené priečnym a pozdĺžnym sklonom mosta. Odvodnenie cesty I/66 je zaistené priečnym a pozdĺžnym sklonom a rozptýlením povrchovej vody do okolitého terénu. Voda z vozovky bude odvedená prirodzeným odtokom cez nespevnené

krajnice na svahy násypov cestného telesa do záchytných zemných priekop pozdĺž cestného telesa až do potoka Brezinka tak, ako je to aj v súčasnosti.

Pri dodržiavaní uvedených opatrení nie je predpoklad ohrozenia kvality a zmien kvantity povrchových vôd.

Podzemné vody sú priamo ovplyvniteľné únikom kontaminujúcich látok a ich prestupom cez zónu aerácie. S migráciou kontaminovaných podzemných vôd súvisí aj možná následná kontaminácia povrchových vôd.

Miera zraniteľnosti podzemných vôd závisí predovšetkým od priepustnosti pokryvných útvarov, mocnosti zóny aerácie a vlastností samotného kolektora. Na základe týchto atribútov je možno územie kategorizovať ako silne zraniteľné.

Ochrana vôd počas výstavby aj prevádzky mostného objektu je veľkej miere otázkou prevencie, ktorá musí zahŕňať:

- použitie vyhovujúcej stavebnej a dopravnej techniky;
- zabezpečenie miest manipulácie s nebezpečnými látkami proti ich únikom;
- pravidelné kontroly mechanizmov a miest manipulácie s nebezpečnými látkami a okamžité odstraňovanie zistených závad;
- personálnu pripravenosť;
- havarijnú pripravenosť.

Mostný objekt nezasahuje do žiadnych ochranných pásiem vodárenských zdrojov využívaných na hromadné zásobovanie.

Zmenou navrhovanej činnosti sa potenciálne vplyvy na podzemné vody významne nemenia. Kumulovaný a synergický vplyv s inými činnosťami sa nepredpokladá.

Vplyvy na pôdu

Stavba sa uskutočňuje z veľkej časti na pozemkoch v správe stavebníka (SSC). Dodatočné trvalé zábery stavby sa týkajú úpravy smerového a výškového vedenia cesty I/66. Stavba si vyžiada dočasné zábery pozemkov pre prístup na stavenisko a zariadenie staveniska.

Plocha staveniska sa nachádza v bezprostrednom okolí existujúcej a využívanej cesty I/66 v susedstve lúčnych porastov. Plocha stavebného dvora a dočasných komunikácií nachádzajúcich sa v rámci plochy dočasného záberu stavby. Po ukončení stavebných prác budú dočasne zabrané plochy vrátené do pôvodného stavu.

V riešenom úseku cesty sa v súčasnosti na cestu I/66 napájajú 2 vjazdy na pole. Na základe požiadavky ostanú oba vjazdy zachované.

Zmenou navrhovanej činnosti sa vplyvy na pôdy oproti súčasnosti významne nemenia.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Vplyvy na živočíšstvo v etape výstavby navrhovanej činnosti sú krátkodobé a čiastočne rušivé počas stavebných prác. Etapa výstavby prináša negatívne faktory pre ovplyvnenie životného prostredia živočíchov: hluk, prašnosť, presuny stavebných mechanizmov, možné havarijné úniky znečisťujúcich látok do pôdy a vody.

Počas budovania mosta a úpravy priľahlého úseku cesty I/66 dôjde k miernemu narušeniu zoocenóz v blízkom okolí a tiež v období výstavby bude dochádzať k miernemu vyrušovaniu v okolitých porastoch. Nepôjde však o významné ovplyvnenie, nakoľko realizácia rekonštrukcie je časovo obmedzená na obdobie 12 mesiacov a po dokončení bude okolie cesty uvedené do pôvodného stavu a konštrukcia nového mosta bude takmer rovnaká ako súčasná.

Vplyvy navrhovanej stavby na živočíšstvo budú z dôvodu okrajového zásahu do okolitých spoločenstiev mierne negatívne, budú mať dočasný charakter.

Pri rekonštrukcii mosta a cesty budú odstránené dreviny v bezprostrednej blízkosti mosta v nevyhnutnom rozsahu. Pri stavebnej činnosti dôjde k odstráneniu a narušeniu vegetačného krytu v rozsahu trvalých a dočasných záberov, čím budú dotknuté predovšetkým lúčne porasty v okolí cesty I/66. Pôjde o mierne negatívny vplyv, ktorý môže byť spojený aj so šírením nepôvodných druhov rastlín. Preto je potrebné v etape

výstavby a minimálne v prvom roku po uvedení do prevádzky sledovať šírenie inváznych a nepôvodných druhov rastlín v dotknutom území trvalého a dočasného záberu a v blízkom okolí.

Vplyvy navrhovanej stavby na vegetáciu budú z dôvodu odstránenia a ovplyvnenia pôvodnej vegetácie v porovnaní s pôvodným stavom mierne negatívne.

Na základe vykonaného terénneho prieskumu boli v dotknutom území identifikované nasledovné biotopy:

- Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky
- Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach
- Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy
- Br6 Brehové porasty deväťsilov
- X – synantropné biotopy

Mierne negatívne ovplyvňovanie biotopov a biodiverzity sa očakáva v období realizácie navrhovanej činnosti, kedy bude vplyvom stavebných prác dochádzať k vyrušovaniu hlukom a zvýšenej prašnosti na priľahlých plochách a tiež dôjde k odstráneniu a narušeniu vegetačného krytu a drevín.

Súčasťou príloh je aj Primerané hodnotenie vplyvov projektu „M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo“ na územia sústavy Natura 2000 (ENVICONSULT spol. s.r.o., 07/2024), kde je zhodnotený vplyv na jednotlivé predmety ochrany v dotknutých územiach sústavy Natura 2000.

Na základe uvedeného ako aj podľa výsledkov primeraného hodnotenia hodnotenie vplyvov projektu na územia sústavy Natura 2000 možno konštatovať, že z pohľadu vplyvu navrhovanej zmeny na biodiverzitu nedôjde k významným negatívnym vplyvom stavby na doterajší výskyt fauny a flóry viažucich sa na biotopy v hodnotenom území.

Vplyvy na chránené územia prírody a krajiny a na územia Natura 2000

Mostný objekt je umiestnený v území, v ktorom platí 2. – 4. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Riešené územia navrhovanej činnosti zasahuje do jedného veľkoplošného a jedného maloplošného chráneného územia národnej sústavy chránených území. Riešené územie navrhovanej činnosti zasahuje priamo do dvoch území európskej sústavy Natura 2000. Ostatné chránené územia európskej a národnej sústavy chránených území sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti od posudzovanej činnosti, nie je predpoklad ich ovplyvnenia. Podľa Ramsarského dohovoru o mokradiach sa v širšom riešenom území nenachádza žiadna mokraď medzinárodného významu.

Vzhľadom na vyššie uvedené bol predpoklad priameho alebo nepriameho negatívneho ovplyvnenia chránených území európskej sústavy Natura 2000 realizáciou posudzovanej stavby, preto bolo vypracované aj primerané hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na lokality Natura 2000 v zmysle príslušných metodík a smernice o biotopoch, ktoré tvorí samostatnú prílohu predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Záverom primeraného hodnotenia spracovaného pre potreby hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany (ENVICONSULT spol. s.r.o., 07/2024) je konštatovanie, že neboli zistené významne negatívne vplyvy na žiadne predmety ochrany, ciele ochrany a integritu dotknutých území. Mierne negatívne ovplyvnenie (-1) sa predpokladá pri 8-mich predmetoch ochrany v dvoch územiach Natura 2000. Realizácia navrhovanej činnosti je možná za predpokladu vykonania navrhovaných zmierňujúcich opatrení.

Na základe uvedeného možno vplyv výstavby a prevádzky hodnoteného mostného objektu na chránené územia považovať za mierne negatívny.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

V zmysle dokumentácie RÚSES okresu Brezno (SAŽP 2020) posudzovaná činnosť zasahuje priamo do dvoch prvkov ÚSES: NRBc 3 Kráľovohoľské Nízke Tatry a NRBk 1 Hron. Realizácia navrhovanej činnosti vzhľadom na svoj charakter a technické riešenie vyžaduje aj priame zásahy vo vodnom toku. Mierne negatívne vplyvy na kvalitu vody sa dajú očakávať hlavne v období výstavby, dôjde aj k čiastočnému obmedzeniu koridorových funkcii, ktoré po ukončení stavebnej činnosti budú postupne obnovené.

Na základe uvedeného možno vplyv navrhovanej činnosti na prvky územného systému ekologickej stability považovať za mierne negatívny, budú dočasného charakteru.

Kumulatívne a synergické vplyvy

V súvislosti s realizáciou rekonštrukčných prác mostného objektu je potrebné v území počítať s kumulatívnymi vplyvmi hluku a emisií v trvaní cca 12 mesiacov. V riešenom území je dominantným zdrojom hluku cestná doprava na ceste I/66.

Navrhovaná činnosť na ceste I/66 nebude mať trvalý vplyv na nárast kumulatívnych vplyvov, naopak predpokladá sa zlepšenie plynulosti a bezpečnosť dopravy, zníženie negatívneho dopadu cestnej dopravy na životné prostredie krajiny a obyvateľstva, zvýšenie dopravného komfortu užívateľov komunikácie, predĺženie životnosti dotknutých stavebných objektov a zníženie hlukovej záťaže.

7 ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA

Pre odstránenie a zníženie negatívnych účinkov stavby na životné prostredie, zdravie a socioekonomické prostredie, boli do projektovej dokumentácie stavby zapracované požiadavky, ktoré budú znižovať alebo eliminovať jej negatívne vplyvy. Jedná sa predovšetkým o opatrenia:

- na ochranu obyvateľstva pred hlukom,
- na zníženie prašnosti,
- na zmiernenie negatívnych dopadov na biotu a krajinu,
- na ochranu povrchových a podzemných vôd,
- na manipuláciu s odpadmi.

Opatrenia na zmiernenie negatívnych dopadov na biotu a krajinu sú aj súčasťou primeraného hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000 (ENVICONSULT spol. s.r.o., 07/2024), ktoré tvorí prílohu tohto oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Pre výstavbu platí štandardný postup modernizácie cestnej komunikácie:

- vytýčenie staveniska, vrátane vytýčenia inžinierskych sietí,
- príprava územia (odstránenie drevín),
- realizácia rekonštrukčných prác,
- dokončovacie práce.

Na všetkých plochách určených pre účel stavebných dvorov, bude nevyhnutné dodržiavať hlavné zásady technologickej disciplíny, s dôrazom na ochranu životného prostredia. Táto požiadavka sa týka hlavne ochrany podzemných vôd, ochrany porastov, ochrany obyvateľstva pred hlukom a imisiami a udržiavania čistoty na súvisiacich komunikáciách.

VI. PRÍLOHY

1. INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA

Posudzovaný mostný objekt ani nadväzujúca cesta I. trieda neboli v minulosti posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko stavby boli vybudované pred účinnosťou tohto ako aj predchádzajúceho zákona č. 127/1994 Z.z.

2. MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV S OZNAČENÍM UMIESTNENIA ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ OBCI A VO VZŤAHU K OKOLITEJ ZÁSTAVBE

Mapa širších vzťahov je prezentovaná mapovou prílohou č. 1.

Súčasťou príloh je aj Primerané hodnotenie vplyvov projektu „M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo“ na územia sústavy Natura 2000 (ENVICONSULT spol. s.r.o., 07/2024).

3. DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Dokumentáciu k zmene navrhovanej činnosti tvorí dokumentácia na stavebné povolenie v podrobnostiach realizačnej dokumentácie (DSPRS: „M4056 cez Čierny potok pri obci Švermovo“, CivEN s.r.o., 09/2024).

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

05. 09. 2024

VIII. SPRACOVATEĽ OZNÁMENIA

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Juraj Nechaj
ENVICONSULT spol. s.r.o.
Obežná 7, 010 08 Žilina

Potvrdenie správnosti údajov: Mgr. Peter Hujo, konateľ

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

.....

Mgr. Norbert Polievka, MA., generálny riaditeľ

Slovenská správa ciest

Prílohy

Príloha č. 1: Mapa širších vzťahov navrhovanej činnosti

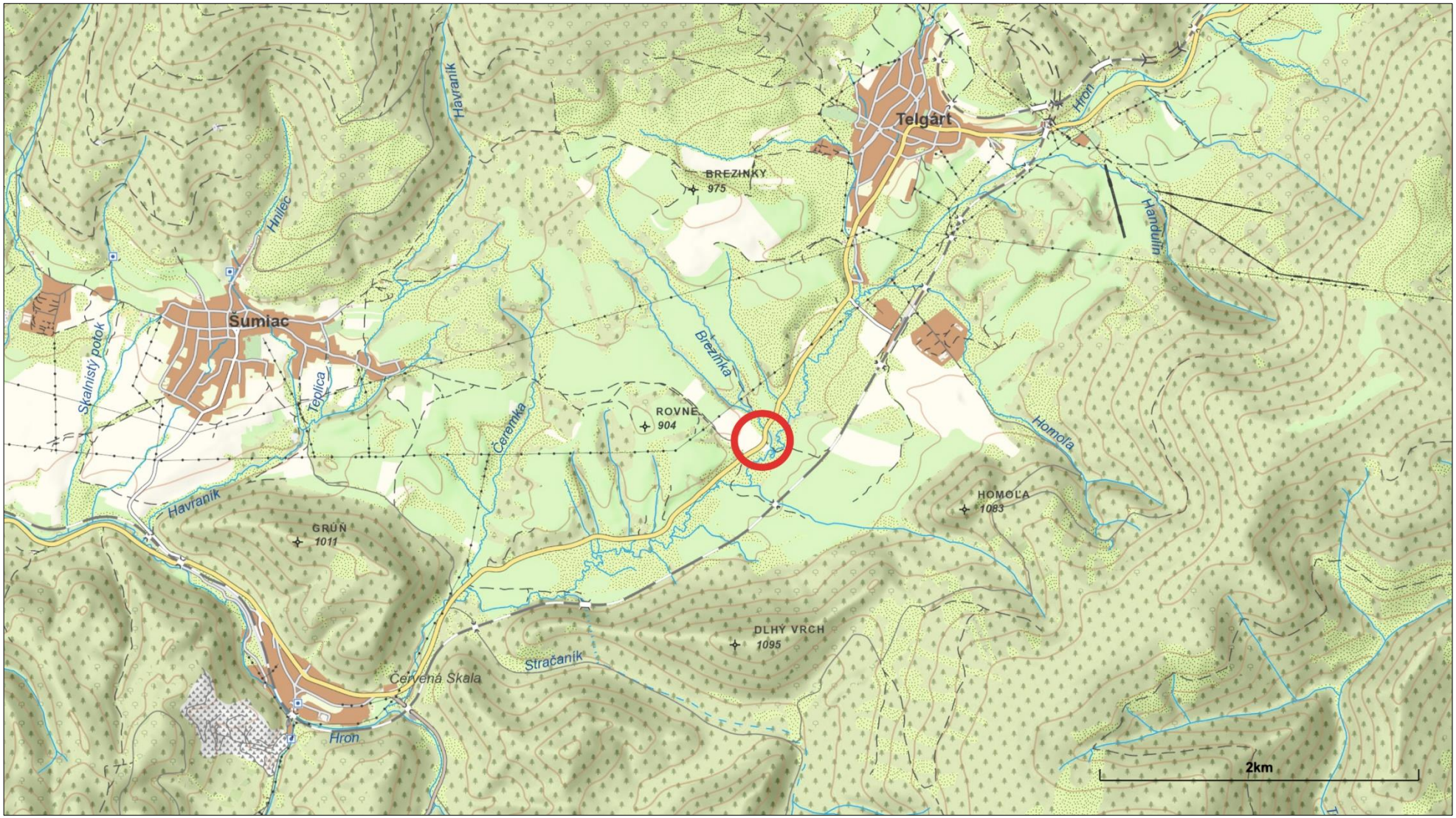

Zdroj: Mapový klient ZBGIS, 2024